

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre. . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:

= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat

nem küldünk vissza

A hangulat.

A politikai helyzetről beszél ma minden magyar ember. A válságtól és kibontakozástól fő a feje minden politikusnak. A magas politikától vízhangzik minden zug a Kárpátoktól az Adriáig.

Ujat mondani senki sem tud még. Most csak a kombinációk korát éljük. A törzsasztaloktól a pártklubok tanácskozó terméig mindenütt csak a jövő alakulás esélyeit találgatják, mert minden faktort készületlenül talált a választások meglepő és váratlan eredménye.

Öt fenn a politikai helyzet összekuszált szárait bontogatják; a nemzet pedig vérmes reményekkel és sok aggodalommal várja az eredményeket.

És ezekben az izgalmas napokban teljesen átalakul a politikai hangulat. Kizárólagos urrá lesz az érzelmi politika, amelynek immár reális támpontja is van: az ellenzéki többség.

A választások eredménye, amely az ellenzék parlamentari többséggé tette, akkora lelkesedést és felbuzdulást szült, hogy annak az aggodalomnak, amely a helyzet urait a kibontakozás kérdése előtt elfogja, a választók körében nyoma sincs. Pusztán

a tényt látják, a konzekvenciákkal nem törődnek.

Aki nem látja azt a nagy változást, amely egy hónap alatt végbement, az elfogult. A közjogi alap védőinek is el kell ismerniök, hogy Magyarországon nem csak a parlamenti helyzetet változtatta meg az ellenzék győzelme, hanem a politikai hangulatot is. Új remények, új aspirációk keltek élre s azokat a törekvéseket a melyeket eddig mindenki a messze jövő álmainak vélt, egyszerre megvalósíthatóknak képzelik.

El kell ismerni mindenkinek, aki az események logikus következményeit tagadni nem akarja, hogy ez a választás s ennek következményei korszakos jelentőségűek. Nemcsak azt jelentik, hogy egyik párt felváltja az uralomban a másikat, hanem — úgy lehet — egy egész politikai rendszer rombadőlésének első aktusa.

Nálunk, ahol a közhangulat egyébként is mindig az ellenzék felé hajolt, a közvéleményben az a meggyőződés vert gyökeret, hogy nemcsak a szabadelvű párt bukott el örökre, hanem megingott a 67-es alap is, jóllehet annak még mindig többsége van az országgyűlésen. Ez a meggyőződés annyira általános, hogy ha új választásokra kerülne a sor, 67-es programmal

aligha volna képes Zalaiban bárki mandátumot kapni, ha csak egy újabb koalíció le nem kötné a közjogi ellenzék híveinek akció-szabadságát.

Tényekkel állunk szemben; tényekről beszélünk. Igaz, hogy a 67-es alap hívei többségben vannak a parlamentben; igaz, hogy a választók és a választások sorsának intézői maguk is tudják, hogy a vérmes reményeket, százados nemzeti törekvéseket egyszerre megvalósítani nem lehet s a közjogi alapot a lába alól azonnal kirugni és a 48-as elveket megtestesíteni semmiféle parlamenti többség nem volna képes; de a közvéleményben most már tudattá vált az a gondolat, hogy Magyarország létezésének, fennállásának és fejlődésének az Ausztriával való közösség nem feltétele. A lavina megindult s azt meg nem állíthatja többé semmi. Hogy mit fog a 67-es politika alkotásain kívül maga alá temetni, azt senki sem tudja megjósolni. Megindulása azonban erős nemzeti felbuzdulást és reakciót szült.

A közönségnek az a része, amely közjogi kérdésekkel nem foglalkozik, a változott viszonyoktól legelső sorban Magyarország gazdasági függetlenségét, a magyar vezényszót s a nemzetiségi kérdés szigorubb kezelését reményli. Ezek az óhajások hang-

A gyilkos.

— Egy kivánságom volna — szólalt meg a halálra ítélt és kezeivel eltakarta arcát.

— Ha hatalmamban áll, teljesítem — válaszolta a lelkész, ki a vallás utolsó vigaszát hozta el a bűnös számára.

— Szeretném elmondani élettörténetemet önnek, ha van ideje meghallgatni . . .

— Ily esetben mindig van. Az ügyiratokból nagyon keveset tudtam meg önről.

— Jobb is! — jegyzé meg az elítélt ridegen. Néhány pillanatig esend volt a szűk börtönben, azután hirtelen felkapta fejét a bűnös és halk hangon belefogott:

— Szüleim korán elhaltak. Öt testvérem közül én voltam a legidősebb. Vagyoni nem maradt ránk, s így mindegyikünk kenyérkereset után látott. Én mint inas kaptam alkalmazást egy kereskedőnél. A tanuló évek után a segédek közé kerültem, hol az egyik anyyra megkedvelt, hogy könyveket adott nekem kölcsön. Magán-szorgalomból elsajátítottam a könyvelést. Jutalmamat nemsokára elnyertem, mert főnököm a könyvelők közé osztott be. Ekkor a francia és angol nyelv tanulmányozására adtam magamat. Egy napon az a fiatal ember, ki engem felkarolt, s az üzletet már régen elhagyta, egy különös tervvel állott elő. A legtekintélyesebb nagykeres-

kedő házában főkönyvelői állással kínált meg. A cég csak látszólag volt becsületes. Tulajdonképeni foglalkozása az volt, hogy szegény embereknek pénzt kölcsönzött, azután egy körmönfont ügyvéddel egyetértve mindenüktől megfosztotta őket, de oly ügyesen, hogy a törvény sujtó keze sohasem tudta elérni. E körülményről akkor még nem tudtam, csak annyit, hogy az öreg Habicht dús gazdag ember hírében állott, s üzlete nem a legbeesületesebb alapon épült, ő maga pedig mindenkitől került különé volt. Bár ez nem tetszett, mégis elfogadtam az ajánlatot, legalább is azért, hogy tökéletesen kiképezsem magamat. Az üzlet egy félreeső külvárosi utcában volt. Dűledező épületben, melynek minden helyisége dohos volt. Midőn jelentkeztem, a titkár fogadott, ki egész családjával a házban lakott.

A titkár egy tönkrement földesúr gyermeke volt, s miután élni kellett, elfogadott bármilyen alárendelt állást. Előkelősége dacára kitűnő kereskedői szellemnek bizonyult. A nevét elhallgatom. Nagyon szívélyesen fogadott és azonnal bemutatott családjának. Felesége szép nő volt, lehető-szerű testtel, mint valami virág, de már abban a változatban, midőn hervad. Szemei bánatosak, arca szintelen, járása bizonytalan. Ezt nem az évek okozták, hanem egy gyötrelmes, lassan ölé betegség, mely kíméletlenül pusztította. Ő tudta a bajt és hogy ne agassza övéit, hősiesen tűrt és

hallgatott . . . Két kis gyermek játszott az egyik sarokban és tökéletesen az anyjuk voltak. Az apára csak a legidősebb fiu hasonlított, a ki midőn beléptem hozzájuk, épen rajztáblája fölé hajolva oly ügyesen és természetűen rajzolt szénnel különféle fejeket, hogy bámulatomban percekig nem mozdultam mellőle. Tizennyolc éves volt, s a mint hallottam, igen jó tanuló. Határozottan művésznek született. Apjától csak annyiban különbözött, hogy benne minden azonnal mint tevékenység és szenvedély lobogott. Életemben, ha valakit megcsodáltam és szerettem egy embert, úgy ő volt az. Szeretetemet be is bizonyítottam. Midőn életem felől kérdezősködött és megtudta, hogy az iskolákat korán kellett elhagynom; midőn magán szorgalmamról értesült, azonnal ajánkozott, hogy mindazon szakmában, a melyben nem vagyok még elég jártas, szívesen kioktat. Ajánlatát elfogadtam és ő odaadással tanított.

Szabad óráinkban azután jövőjéről beszélt. Csak egy cél lebegett szeme előtt. Minél hamarabb hírnévre és egy kis pénzre szert tenni, hogy anyját, a kit szenvedélyesen szeretett, baja orvoslása végett délvidékre küldhesse, apjának kis fizetéséből nem tellett, s a férj emiatt még jobban kesergett, mert ő is határtalanul szerette feleségét. A fiu többször panaszkodott, hogy nem vétek e és gyalázat, ha apja olyan tehetségek-

zanak ki a politikai eszmecserékből mindenütt.

Tény az, hogy teljesen új áramlat van készülöben s függetlenségi eszmék hódítanak. Az érzelmi politika realizálódik s az óhajásokból valóság lesz.

Bűn volna azt vitatni, hogy a mostani politikai állapot nem jelent haladást. Közjogi viszonyainkban változásnak kell beállani. Hogy a jövő fejlődés csak 67-es alapon indulhat meg, ez szinte kényszerű igazság. Hogy mennyire lehet megközelíteni a 48-as eszméket, az nem csak a nemzet lelkesedésének fokától, hanem ezer más körülménytől függ. Hogy a 67-es pártok koalíciója, vagy a 48-as párttal való paktum útján keresnek e kibontakozást, az a nemzet jövő fejlődésére nézve akkor, ha céljait elérheti, közömbös; a legfontosabb mozzanata, hogy új irányban haladunk s minden új irány tisztultabb eszméket és helyzetet szül.

Az a diadalmas érzés, amely a választások után urrá lett az egész országban, természetesen nem fog sokáig tartani. A reményekből sokat el kell engedni s a lassu haladás nem elégíti ki a radikális érzelmű hazafiakat.

A radikális átalakulás vágya uralja a kedélyeket, a politikusok azonban félnek a radikalizmustól.

Nálunk a radikális felfogás felé hajlik a hangulat. Általánosan elfogadott hit volt, hogy a szabadelvű párt hatalma a korrupción és erőszakon alapult; politikai hitvallás volt az, hogy a szabadelvű kormányok nem nemzeti, hanem osztrák politikát csináltak. Ebből a hitből fakadtak a vádak s ez az oka most annak, hogy a közvélemény felszabadulásnak, a nemzeti akarat diadalmas előre törésének tekinti az ellenzék győzelmét.

Alig hallatszik ellenkező vélemény; a

kel és ismeretekkel ily nyomorgó állást kényszerül betölteni? És igaza volt... Egy kegyetlen »kell« kényszerítette azt az embert szolgálni, oly gyalázatos fizetés ellenében, a mely szolgálatot máshol tisztesen megfizettek volna. Főnökömről nehezemre esik beszélni, de nem hallgathatom el, mert a dologhoz tartozik. Talán sohasem süttött a napsugár elvetemültebb ábrázatra, mint az övé volt. A feje kopasz; arcúrút; szemöldök és szempilla nélküli szemei nyugtalanul forogtak, vértelen ajkai folyton rángatóztak; állkapcsa kiálló; kezei reszkettek, s inkább karmokhoz voltak hasonlóak; a hangja rikácsoló; s alig vonszolta testét. Ezenkívül rövidlátónak és nagyot hallónak tetette magát, számos áldozatot ép ez által csalva kelepébe. Mindenki csak »vérebnek« nevezte; a házak előtt játszó kis gyermekek sivalkodva menekültek előle, ha jönni látták; az emberek keresztet vetettek magukra s elfordultak tőle, a midőn vele találkozott, sőt a kutyák is megugatták. A titkár velem együtt szótlanul türt, de a fia valósággal reszkettett a dühtől, ha csak főnökünk nevét hallotta, s fogadni mernék, hogy a »véreb« elnevezés tőle ered. Apja reggeltől késő estig dolgozott és sejtettem, hogy valami miatt lekötöztette főnökünknek. Ha fia itt-ott el is adott néhány kisebb képet, egyetlen fillért sem tartott meg magának, hanem bort, hust, erősítő szereket vett anyjának;

hangulat teljesen ellenzéki, bár sokan vannak azok, akik olyan alakulást látnának legszívesebben, hogy a régi szabadelvű párt aktív részt vegyen az ország ügyeinek intézésében.

A nemzet ítélete.

(F.) Csikorgó hidegben, óriási lelkesültség mellett folytak le az ideai választások. Még csak néhány pótválasztás van hátra és befejeződtek a választások és vele együtt megkezdődik Magyarország új korszaka.

Csodálatos nép ez a magyar nép. Bársonyos kézzel, finom, simogató modorral talán mindenét elvehetnék és csak akkor ébredne öntudatra, a mikor az ébredés már késő. Egy erőszakos tett, egy formasértés, a mely mögött igaz, hogy mély alkotmányjogi veszedelmek lappanghatnak, lábra állítja a nemzetet és olyan hősiesség elhatározásra bírja, a melynek következményeit előre senkisé ismerheti és amely elhatározás határkövet képezhet nemzetünk történetében.

Sarkigazság az, a melyet még vitatni sem lehet, hogy minden magyar lelkében, szívének legbensőbb zugában ott rejtőzködik a 48-as eszmények óhaja. Nem igaz érzésű ember az, a ki hazáját, nemzetét a boldogulás mesgyéjén régi formákra, törvényekre hivatkozva megállítani akarja, a ki midőn hazája nagyságáról van szó, az elért eredményekre utalva, a szebb jövő reményében bizakodó nemzetet visszarántja eddigi állapotába.

A nemzetnek joga van várni azt, hogy az ő elhatározását tett követi. Hisz avval bocsátotta utnak a király a régi házat, hogy a nemzeti akarat megnyilvánulását várja.

Alkotmányos országban a meglepetések napirenden lehetnek. A mód megvan arra, hogy az ország nyilatkozzék, s hiszem azt, hogy a nyilatkozásnak, a nemzeti akaratnak érvényt is tud szerezni az a párt, a melyik pártot a nemzet akarata érvényesítésével felruházott.

A hatvanhetes alapon álló eddigi kormánytalan párt kisebbség most. Többséget létrehozni nem tud, mert a hatvanhetes pártok koalíciójának reakcionárius, nemzetiségi ize lenne. Ettől pedig még az is kell, hogy irtózzék, a ki a hatvanhetes kiegyezés keretén belül vélté fel a nemzeti aspirációit, a ki ezen alapon a nemzet feltétlen boldogulását, a nemzeti akarat feltétlen érvényesülését biztosítva látta. Hogy ez a koalíció a magyarság, a liberális eszmék szolgálatában nem állana, kétségtelenül kiténik mindjárt, ha rátekintünk a választási térképre. A hatvanhetes alapot csak a nemzetiségi megyék fogadták el, ez tehát az államalkotó magyarság megnyilvánulásának alapját nem képezheti. Sőt

ha szép idő volt, kiköszözt vele, virágot hozott ablakába és az apa szinte irigykedett fiára, a miért keserves munkája után sem tud feleségének hasonlóan kedvében járni. Az évek multak, a fiú sikerrel levizsgázott és már előre félttem, midőn a válás eshetőségére gondoltam. Tanulmányokra kellett mennie... Akkori időben a városban dühöngő ronsoló toroklob elragadta a család két legkisebb gyermekét. A váratlan csapás az amugy is beteges anyát ágyba döntötte és az orvos feltárta a férj előtt a borzasztó valót. Borzasztó volt rá nézni, amint átszellemült testtel, eleségizva feküdt a párnák közt. Számára már nem létezett remény...

Az elitét hirtelen a lelkész arcába tekintett, lesve az elmondottak hatását, de annak arcán egyetlen izom sem változott, s mozdulatlanul hallgatta a szerencsétlent.

— Egy napon nyári zivatar dühöngött a város felett, a fiú és én az udvar folyosóján néztük az elemek bősziült harcát, midőn apja eltorzult arccal, mint egy örült rohant el mellettünk főnökünk lakása felé. Némán tekintettünk egymásra és egyetértettünk. Óvatosan utána siettünk, meghuztuk magunkat az előszobában és hallgatóztunk. A titkár igen izgatott hangon beszélt és nemsokára megtudtuk, hogy miért lekötöztette annak a vérebnek... Fialtal feleségével és kis fiával évekkal ezelőtt eladósodva jött

ha tekintetbe vesszük, hogy az innen megválasztott képviselők csak a konzervatív párttal és a nemzetiségekkel lehetne többség, eleve kell, hogy kárhoztassunk minden olyan irányú kísérletet, a mely a hatvanhetes alapot a szabadelvűség s nemzet érdekének fölládozásával akarná megmenteni.

Csak ha ezen szempontból bíráljuk is a dolgok folyását, Andrassy meghívása a válság végleges megoldásának nem tekinthető. Ez legfeljebb csak expediens lehet a kibontakozásra, de nem végleges rendezése a válságnak.

Magyarországon szerencsétlen politikai helyzetünk folytán a nemzeti akarat megnyilvánulása az ezen akarat feltétlen jogforrásául még most sajnos nem tekinthető. A nemzeti akarat keresztül vitelét békóba szorítja dualisztikus helyzetünk — legalább a jelenben és a nemzeti akaratot, mint jogforrást megszorítja a hagyományos bécsi politika. Evvel kell számolni most azoknak, a kiknek kezébe van letéve a nemzet sorsa és ezen akadályt kell legyőzniök böles mérsékletükkel, higgadságukkal azoknak, a kikre a nemzet legdrágább kincsét bízta.

Szerencsétlenné tartjuk a választások eredményét épen ebből a szempontból, mert a választások eredményéből többséget létrehozni — a nemzeti akaratot feltétlen keresztülvezetve — nem lehet, oly elvi különbségek vannak az alapok között, hogy nemzeti engedményekkel legfeljebb csak közelíteni lehet a két alapnak egymáshoz, de evvel a közelítéssel az alapok közjogi helyzete mit sem változik. Még abban az esetben sem látjuk mi a megoldást végleg befejezettnek, ha a függetlenségi általannyira emlegetett irányváltozás bekövetkeznék is, mert az irányváltozás sem jelentené a magyarság feltétlen érvényesülését. Pedig a választások eredménye, főleg az a jelenség, hogy a tiszta magyarság, a magyar vármegyék a 48-as alapot jelölték meg politikai hitvallásukul, a válság megoldását csak a 48-as eszmék keresztülvitelével teheti lehetővé. És a 48-asok jelenleg még ép úgy nem rendelkeznek többséggel, mint a régi kormány-párt. Azt pedig, hogy a negyvennyolcasokat egy két tagjuknak a koalíciós kabinetbe leendő bevonásával a hatvanhetesek maguknak megszerez-zék, gondolni sem lehet, mert evvel a negyvennyolcas párt eljátszaná teljesen a magyarság bizalmát és méltán lehetne őket vádolni avval, hogy személyi érdekekért feláldozzák fölszázados politikai álláspontjukat. Annál kevésbbé gondolhatunk erre, mert az előbb említett alapelvi különbségek evvel nem enyésznének el és a negyvennyolcas pártot méltán érhetné az a vád, hogy — a közjogi alapot tekintve — lábuk alól az első cirógatásra elvesztették a talajt.

Önként következik a most vázoltakból az, hogy a válság az eddig megkezdett uton meg oldatni nem fog.

hozzá. Az a lelketlen ember kihasználta a férfi szerencsétlenségét s a kölcsönzött összeg fejében, a melylyel ő adósságait rendezte, nyilatkozatot íratott vele alá, a melynek értelmében kötelezi magát mindvégig nála szolgálatban maradni, a míg az adósság egészen törlesztve nincsen. Ez okozta a férj nyomorát, mert elvágta vele útját a jólét felé és nem alapíthatta meg szerencsésjét másutt. A gyermekek egymásután megszülettek, betegségek, csapások látogatták a családot és az adósságból még a kamatokat sem tudta törleszteni. Beszédéből kivettük, hogy ő már többször könyörgött, de inkább magához az ördöghöz folyamodott volna, mint ahoz a gazemberhez. Most már nem könyörgött, hanem végső kétségbeesésben követelőzött. Csak azt a nyilatkozatot követelte vissza, a mely átokként semmisítette meg egész életét. A lelketlen bestia hallani sem akart róla, sőt azt is szemére vetette az apának, hogy koldus miért is nősul meg egyáltalában; ha felesége halálos beteg, kergesse el magától, ne tünjön meg a családban hiábavaló kenyérfogyasztót és végül kiutasította. Erre betellett a mérték... A fiú, kit eddig erővel visszatar-tottam, hirtelen hátra lökött engem, berontott a szobába és mielőtt még valaki megakadályozhatta volna, felkapta az asztalon heverő revolvert és Habichtra emelte. A következő pillanatban az uzsorás holtan bukott az asztal mellé. A fiú

A mult év története.

Zalavármegye alispánja az 1904 év augusztus hó 1-től december hó végéig terjedő idő alatt előfordult fontosabb közigazgatási mozzanatokról s az ezekkel összefüggő ügyekről terjedelmes jelentést terjeszt a megyei közgyűlés elé. Ez a jelentés teljesen hí képe a vármegye közállapotainak s különösen tanulságosak azok a bő statisztikai és számadatok, amelyeket a jelentés felsorol.

Nem csak közigazgatási irányelveket, hanem közigazgatási és szociál politikai programot lehetne építeni ezekre az adatokra, amelyek különösen közegészségügyi, népesedési, közgazdasági és kulturális viszonyainkat világítják meg.

A fontosabb adatokat a következőkben közöljük:

Közegészségügy. A felnőttek közegészsége augusztus és szeptember hónapban kedvező volt, azonban az év utolsó hónapjaiban rosszabbodott. Leginkább a légző- és tüdőhurutok, ugyiszintén szórványosan lobok képezték a gyógykezelés tárgyát.

A gyermekek közegészsége az év utolsó hónapjaiban szintén nem volt kielégítő, mert a felnőtteknél jelzett hurutok és lobok mellett a fertőző bántalmak közül a ronesoló toroklob, vörheny és kanyaró igen sok helyen elszórtan, másutt pedig járványosan lépett fel.

A bejelentésre kötelezett fertőző bántalmak közül előfordult: Ronesoló toroklobban gyógykezeltetett összesen 218, typhusban 71, kanyaróban 347, vörhenyben 466, bárányhimlőben 17, hökhurutban 15, vérhasban 1, gyermekági lázban 3, fültümirigylobban 22, fertőző bántalmakban elhalt fél év alatt 184 egyén.

A szemesés kóthártyalob a perlaki, csáktornyai és alsólendvai járásokban tájkórosan uralkodik, a többi járásokban és r. t. városokban pedig szórványosan fordul elő. Az összes trachomások száma 2017, ezek közül gyógyult 178, elhalt vagy távozott 23, gyógykezelés alatt maradt 1816.

Rendőri boncolás teljesített 19; külső hullaszemle rendőri tekintetből volt 47; súlyos sértes bejelentetett 33; öngyilkosságot 12 egyén követett el; véletlen szerencsétlenség általi halálnak 24 egyén esett áldozatul; elmekórnak 12 esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát; veszett eb által 5 egyén maradt meg, akik védőtás céljából a budapesti Pasteur intézetbe szállítottak; szerencsétlen szülés előfordult 5 esetben; hét éven aluli elhalt gyermekek gyógykezelése elmulasztott 237 esetben.

Van a vármegye területén 35 lelenc, 313 dajkaságba adott gyermek, 852 elmebeteg hülye, 811 siketnéma, vak, nyomorék, 1628 közsegélyre szorult, 1744 keresetképtelen árva.

Közgazdaság. Az elmúlt év június és július havában országszerte uralkodott rendkívüli szárazság

azután a legnagyobb lelki nyugalommal egymásután nyitotta fel a fiókokat, előkereste azt az adólevelet, a nyilatkozatot és azonnal megsemmisítette. Más mindent érintetlenül hagyott. Midőn tekintetünk találkozott, csak arra kért, hogy ne áruljam el, a mit meg is ígértem. A meglepetés első pillanatában szórakozottan emeltem fel az eidobott revolvért és éppen akkor rontottak be a többi lakók... Nemsokára a rendőrség kezében voltam. A kétségbeesett férj fia helyett akart jelentkezni, de én ismertem az egész család nyomorát, a szerencsétlen anyára gondoltam és... és hallgattam. Midőn börtönömbe kísérték, megengedték nekem, hogy elbucuzzam tőlük. Az asszony nemsokára jobblétre szenderült és a férj, ki rajongott nejeért, nem tudta túlélni a csapást, s néhány hét után ő sem létezett. A dúsgazdag Habicht minden vagyona rokonaira szállott, kik még a temetésére sem jöttek el. A többi ismeretes ön előtt lelkész úr. A tárgyalások során minden felvilágosítást megtagadtam. Azóta számtalanszor gondoltam az én fiatal barátomra, mert az ő neve életem egyetlen és legszebb jótettével van összeforrvva... Az utóbbi napokban a börtön igazgató jóvoltából néhány régi újsághoz jutottam és elolvastam őket. A »művészet« rovatban a téli tárlat bírálata volt. A kiállításon csak egy kép keltett

vármegyénkben a mult év augusztus 8—11-ig tartó esőzések következtében végre megszűnt. Ezek után volt elegendő csapadék az egész őszi időszakban, melynek kiadós mennyisége nemcsak a szárazság által megakasztott tenyészetet, a megnehezített talajmunkálatok folytatását hathatósan elősegítette, hanem az őszi vetés kedvező lefolyására nézve is rendkívüli előnyökkel járt.

Csupán az október hó első felében leesett csapadékok rendkívüli mennyisége mondható hátrányosnak, amidőn minden mezei munka megakadt, folyóink pedig kiáradtak és nagy területeken rét és legelőket víz alá helyeztek.

Őszi vetéseink elkészítése ezután oly gyorsan haladt, hogy október hó végével csak elvétve maradt vetetlen őszi gabona, amely vetéseknek fejlődése — tekintettel a további kedvező időjárásra és azon körülményre, hogy sem eger sem rovarpusztítással érdemleges arányban nem találkozunk — a tél beálltával átlagban kedvezőnek jelezhető.

A hosszú őszi és kedvező téli időszakban nemcsak a trágyakiherdési munkálatok lettek ezek után előmozdítva, hanem a tavasziak alá szánt területek feltörése is majdnem mindenütt befejeztetett.

Már a mult félévi jelentésben jelzett gyenge aratási eredményhez a vármegyénkben fontos szerepet játszó tengeri termés silány volta is járult és habár a burgonya mennyiségileg a szerény várakozást ugyan jóval felülmulda, rohamos rothadásával sok gondot okozott a termelőnek.

A nyári szárazság által fejlődésükben igen megakasztott takarmány és eukorrépa-félék, a kerti vetemények az őszi folyamán annyira pótolták a nyári növekedési hiányt, hogy még türethető eredményeket nyújtottak.

Aránylag legjobban sikerült vármegyénkben a bor és gyümölcstermés.

A szeptemberben leesett sok csapadék ugyan a kevésbé állandó szőlőfajtáknál a fürtök rohamos rothadása folytán korai szüretelést és kevésbé jó minőséget okozott, de a magasabb fekvésekben levő és állandósabb fajták eredménye minőség és mennyiségileg átlagban igen kielégítőnek mutatkozott.

Sajnos, hogy éppen ezidén — a mult év tavaszán és nyár folyamán — volt rendkívül gyakori jégverések a vármegye nagy területén oly szépnek mutatkozó kilátásokat jelentékenyen redukáltak.

Bőtermést adott az őszi gyümölcsfélék nagyobb része és ha az értékesítés a tömeges termelésnél nem találkozott volna annyi nehézséggel (keves kereslet, alacsony ár), akkor a termelés ezen ága is szép jövedelmet hozott volna; de a szegényebb osztályok élelmézésére nézve így is hasznos szolgáltatásokat tett.

A nyári szárazságban annyira szorongatott állattartás a mult félévben uralkodott esős idő-

feltűnést: »A végítélet angyala« s ezt ő festette. Én rólam aligha olvasott; a művészek nem igen olvassák a »törvényszék« rovatát. Lelkész úr már kitalálta, hogy körül beszéltem?

— Szentendrey Aladáról, a hírneves festőről.

— Igen ő az... Egy későbbi lapban azt olvastam róla, hogy az államtitkár leányát veszi feleségül. Legyenek boldogok, szívemből kívánom nekik. Holnap hajnalban a bitó alatt állok,

— Szentendrey barátom pedig néhány órával később menyasszonyával az oltár előtt...

— De ekkora áldozatot nem követelhet öntől senkisémm...

— Ne ingasson meg elhatározásomban, lelkész úr, nem akarom a fiatal pár boldogságát tönkre tenni. Nekem senkim sincsen és kívánom, hogy soha senki se tudja meg a történeteket.

— Ez a kívánsága?

— Az utolsó.

— Legyen meg az ön akarata és imádkozzék, mert az Isten csak a szívek felett ítél! — mondá a lelkész ünnepélyesen, kezét nyújtá a fogolynak, azután eltávozott. A halálraitelt pedig magára maradt...

Rovenszky Árpád.

járás által felszabadult a nyomás alól, mert nemcsak a vetett őszi zöldtakarmányok segíthették a tenyésztőt, hanem a regenerált legelők jó állapota oly kedvezővé vált, hogy a legeltetés november hó közepéig, sőt vidékenként továbbra is kinyújtható volt.

Az állatállomány condíciója ezáltal javult, a kényszereladások gyorsan megszűntek és a teletetés kilátásai javultak.

Tekintettel a silány sarju és II. lóhertermésekre, téli takarmánykészletünk — eltekintve egyes szerencsés völgyektől, hol ez is jól sikerült — átlagban nem megfelelő a nagy marhaállomány átteleltetésére nézve s ezt különösen a tejtermelők érzik; — de takarékossgal és póttakarmányok felhasználásával nagyobb nélkülözés nélkül áttelelhetjük a marhaállományt. A tenyésztő kisgazda megjutalmazása céljából államsegéllyel a mult év szeptember havában 2 tenyészdfosztás tartatott.

Az általános közigazgatási viszonyok az elmúlt félévben az 1903. évhez képest rosszabbra fordultak. Gyenge gabonatermés mellett ugyan jobb árakkal találkozunk, de másrészt meg rosszabb takarmányozási viszonyokkal szemben az állati termékek — különösen a sertés tenyésztésnél — rosszabb értékesítési viszonyok voltak.

Vármegyénk nagy vidékein a mult évi jégverések sok reményt meghiusítottak; a gyakori tüzesetek pedig tekintélyes értékeket megsemmisítettek.

Silány tengeri, bab, burgonyatermés a köznép élelmézésére nézve nem kielégítő s a városok lakossága is a szárazság behatása alatt az élelmiszerek rohamos drágulásával találkozott. Drága volt a hus, a liszt, a kertivetemények nagy része és drága maradt továbbra is különösen a liszt.

Vármegyénkben sok a kisbirtokos, kisiparos és zsellér, kik részben vételre is vannak utalva s a csekély bevételekkel szemben felszaporodott kiadások és nehéz közterhökkel nagyon vannak sújtva és miután vármegyénkben ugy a mezőgazdasági és erdészeti iparágak korlátoltak, a házi ipar, de a gyári iparnak teljes hiánya miatt ezen szegényebb rétegek téli állandó foglalkozást nem nyujt s így ezen osztály kölesőre van a téli időszakban utalva és nélkülözésekkel küzd.

A kisbirtokosoknak sem ipari foglalkozás, sem telepítés, sem nagyobb birtoktestek kisebb részletekbe való kibérlése téli világban is munkát, kenyeret nyujtani nem tud és éppen ezen néposztály igyekszik fokozódott vággyal kis birtokát pénzzé tenni, és az újvilágban kenyeret, munkát keresni.

A kivándorlás vármegyénkben is érezhető s ha ilyen silány gazdasági évek ismétlődnek és a gyengébb rétegek foglalkozásáról gondoskodás nem történik, a kivándorlás még nagyobb mérvet fog ölteni.

Tejgazdaság. Ezen szomorú kilátások feltárásánál, mely egészségtelen közigazgatási viszonyokra mutat, vármegyénkben csupán egy örvendetes mozgalom említhető fel s ez a tejgazdaságok rohamos felszaporodása.

Rövid pár év alatt a tejszövetkezetek száma vármegyénkben 45-re szaporodott fel és az alakulófélben levő szövetkezetek kilátást nyujtanak arra, hogy a tavasszal már 50 szövetkezetet felül gyűjtek ezen eddig elkallódott filléreket, amelyek első sorban a kisbirtokos osztály jövedelmeit vannak hivatva szaporítani, jelölül annak, hogy köznépünk fogékony már a hasznos társulásra és ha életrevaló ténykedéssel foglalkoztatjuk, azt szívesen fel is karolja.

Közbiztonság. A személy és vagyónbiztonság a lefolyt időszakban súlyosabb természetű büncselekménnyel megzavarva nem lett; az előfordult kisebb bünesetek tettesei ellen a kellő eljárás folyamatba tétetett.

Fordultak még elő a vármegye egész területén apróbb lopási és tolvajlasi esetek, a tettesek azonban legnagyobbbrészt kinyomozva az illetékes hatóságoknak átadtattak.

A mult évi augusztus hó 1-től december hó végéig a vármegye területén előfordult tüzesetek száma 87 volt, melyeknél az összes elhamvasztott érték a hivatalos kárfelelteli jegyzőkönyvek szerint 215.496 korona 78 fillért tett ki, biztosítás által megtérült 122.941 korona s így a biztosítatlanul szenvedett kár 92555 K 78 fillér.

A tűz keletkezésének oka a teljesített vizsgálatok szerint 35 esetben gondatlanság, 13 esetben gyújtogatás, 3 esetben villámcsapás és 36 esetben kideríthetetlen volt.

Az állategészségügyi viszonyok eléggé kedvezőek voltak.

A bejelentés alá tartozó fertőző állati betegségek közül előfordultak: lépfene 43, veszettség 6, takonykór 3, ragadós szájszél- és körömfájás 33, ivarszervi hólyagos kiütés 26, rühkór 1, sertésorbáné 77, sertésvész 169 községben.

A lépfene leginkább a Zala folyó, Kerka, Lendva, Kebele patakok, továbbá a Princzipális csatorna mentén elterül s gyakori vízradásoknak kitett vagy egyébként is mély fekvésűknél fogva mocsaras, vadvízes legelőknél, nemkülönben a balatonberki legelőknél fordult elő. A betegség mindenütt csak szórványos esetekre szorítkozott, kivéve a Nagykanizsa r. t. város területén július, augusztus hónapokban uralgott járványt, melynek folyamán 14 fertőzött udvarban 15 darab szarvasmarha hült el lépfene következtében.

A veszettségi esetek száma ezúttal is mélyen alatta maradt a megelőző években előfordult veszettségi esetek számának, amennyiben ezen betegség mindössze 6 esetben állapított meg.

Takonykór s illetve ezen betegség gyanúja miatt 3 községben 11 darab ió irtattott ki, a melyek közül a boncoláskor is takonykórosnak találtatott 9 db, míg 2 darabon a boncolás más betegséget derített ki.

A ragadós szájszél- és körömfájás Somogy vármegyéből történt behurcolás következtében legelőször a megye délkeleti részén, a kanizsai járásnak Somogyvármegyével határos részében lépett fel, majd innen északi és északnyugati irányban terjedve a kanizsai, keszthelyi és pacsaí járásokban nyert nagyobb elterjedését; kisebb mérvben pedig még a zalaszentgróti és tapolcai járásokba is átterjed. Leghevesebben uralkodott ezen járvány július és augusztus hónapokban, míg ezen időtől kezdve fokozatosan mindinkább kisebb területre szorítkozott.

Az ivarszervi hólyagos kiütésben történt megbetegedések kivétel nélkül enyhe lefolyásúak voltak.

Rühkór csupán egy esetben állapított meg s gyógyulással végződött.

A sertésorbáné és a sertésvész valamennyi járásban fordult elő és jelentékeny veszteségeket okozott.

Egyéb betegségek közül leginkább a seregő üszök érdemel említést, mint olyan, amely gyakori előfordulásával és majdnem kivétel nélkül elhullás kimenetelével vármegyénkben még a lépfenénél is nagyobb veszteségeket okozott.

Az állategészség rendőri intézmények működése kielégítő volt és ezek fejlesztése állandó gondoskodás tárgyát képezte.

A vasuti állatforgalom a múlt év hasonló időszakával szemben csökkenést mutat, amennyiben a vármegye területére engedélyezett 29 állatrakodó állomáson állatorvosi vizsgálat mellett be s illetve kirakott állatok darab száma csupán 22347-et tesz ki az előző évi 28782 darabszámmal szemben, a mi 6435 darab apadásnak felel meg.

A vármegye területén a földművelésügyi miniszter ur által engedélyezett 34 állami fedezetési állomáson 115 mán lesz az 1905. évi fedezetési idejére kihelyezve.

A hasznos háziállatok járlati és kereskedelmi forgalmát illetően a múlt évi augusztus hó 1-től december hó végéig kiadatott 50.061 db 20 filléres, 40.348 db 12 filléres és 25.423 darab 4 filléres járlati őrlet, melyekért összesen 15.870 korona 88 fillér bélyegilleték szolgáltatott át a m. kir. adóhivataloknak.

Községek pénzügyei.

A vidéki városok községi adóterhei mind súlyosabban nehezdednek a lakosságra. A civilizáció, a haladás szakadatlan vágya folytonosan reformokat követel, s bizony csak nagyon kevés város van abban a kedvező helyzetben, hogy a modernizálás legtöbbnyire költséges eszközeit rendes bevételeiből fedezhesse. Ha már most az a kérdés merül fel, hogy teljesítsük e azokat a követelményeket, a melyeket a haladás szinte természetesen állít elénk, akkor is, ha azok kivételére megfelelő rendes bevételi forrásokkal nem rendelkezünk, azt kell felelnünk, hogy a haladás elől képtelenség, sőt esztelenség lenne elzárkózunk. Csatornázás, közvilágítás, utak, középületek, városrendezés, kövezés, stb. mindmind olyan követelmények, a melyeket részben az üzleti és általában forgalmi érdekek parancsolóan követelnek.

Kétségtelen, hogy ezek a mellőzhetetlen kiadások sok fejtörést okoznak a közigazgatás vezetőinek, annál is inkább, mert legnagyobb részét csak pótdó utján lehetőséges a pénzalapot előteremteni. A rendes mód persze az, hogy a szükséges tőke egy összegben szereztetik be valamely pénzintézetből, s a törlesztést eszközlik a községi jövedelmekből.

E községi kölcsönök felvételi és visszafizetési módjairól már igen sok szó esett a városok vezető emberei részéről, s a tervek eléggé elágazók voltak mindig. Felmerült például az a törekvés, hogy a községi kölcsönök kedvezőbb lebonyolítására egy-egy központi pénzintézetet állítsanak fel a városok; továbbá hosszú ideig tartotta magát az a terv is, hogy egy-egy körzetbeli város és a kisebb községek alakítsanak e célra pénzintézetet; s ugyancsak megbeszélés tárgyát képezi az is, hogy a városok mint szövetségi tagok alakítsanak egy nagyobb központot, mely aztán a tagok garanciája mellett esetleg egy tekintélyes pénzesoporttal karöltve, igyekeznek a támasztott hiteligényeket kielégíteni.

Mindeme tervek jórészt csak a papíron maradtak meg, mert kivételük meglehetősen nagy pénzügy-technikai akadályokba ütközött. Mostanában ismét éleszteni próbálják a már elaludni készülő ideákat. Új csapáson az újabb mozgalmak sem haladnak, de ennek dacára mégis figyelemre méltó minden ez irányú kezdeményezés. Nevezetesen arról van szó, hogy a városok két irányban igyekeznek anyagi terheik viselésében némi könnyebbséget biztosítani maguknak.

Egyrészt ugyanis községi bankok felállítását tervezik; másrészt pedig arra akarják kérni a kormányt, hogy a pénzintézeteket a városi hitelügyletek lebonyolításánál mentse fel az adó és illetékek fizetésének kötelezettsége alól.

A mi az első részét illeti a városok törekvéseinek, t. i. hogy hitelügyleteiket saját pénzintézetekkel bonyolítsák le, aligha sikerül kedvező irányba terelni. Nem mintha kivihetetlen vagy visszatetsző lehetne ez a törekvés. Szó sincs róla. Az eszme maga tetszelős, a kivétel azonban ezernyi olyan akadály tornyosul, a melyeknek eltüntetése éppenséggel nem állna arányban a nyeresző előnyökkel. Így először is az alakulás formája igen problematikus, másrészt a támasztható igények elbírálása oly számos eltérésre vezetne, a melyeket az u. n. hivatalos vezetés keretében alig lehetne kiegyenlíteni. Számot kell vetni még a pénzügyi ingadozásával s azzal is, hogy a hitelnyújtás feltételeinek ebből származó folytonos hullámzását a hivatalos vezetés soha se követhetné a megkívántatott agilitással.

Végre is alaposan szemügyre véve ezt a fontos kérdést, lehetetlen figyelmen kívül hagynunk, hogy a meglévő pénzintézetek nemcsak szívesen foglalkoznak kommunális kölcsönök lebonyolításával, hanem igyekeznek azoknak a legkedvezőbb feltételeket szabni, mert erre egyrészt a természetszerűen fellépő verseny készíteti őket, másrészt pedig számolnak azzal, hogy ezek az üzletek mérlegeik legbiztosabb tételeit alkotják. Mindaddig tehát, míg ezek a pénzintézetek a pénzügyi viszonyaihoz simulva igyekeznek a városok hiteligényeit kielégíteni, addig nem lehet okadatolt semmiféle ellenszenv velük szemben. Más kérdés, ha a szolid üzleti kereteket túllépni akarják. Ámde e részben meg van kötve mindig a kezük a rögtön fellépő verseny által.

Mindzeket figyelembe véve, sokkal jelentőségesebb az a másik terv, mely azt célozza, hogy a városokat mentesítse a kormány amaz adó- és illetékfizetések alól, melyek kölcsönök terhelik. Eme törekvés megvalósulása tényleges megtakarítást eredményezne, s mindenképp indokolt, hogy e méltányos kérés teljesedésbe menjen. Az bizonyos, hogy a városok vezetői csak kötelezettségüket teljesítik, midőn a polgárok terhein lehetőleg könnyíteni akarnak, s az államnak ezt a nemestörekvést lehetetlen közbömbösen szemlélni.

A városok rendszerint hasznos beruházásokra fordítják a felvett kölcsönöket s ezek a beruházások, akár a helyi ipar, vagy kereskedelem fellendítése, esetleg támogatása érdekében történnek, alapjában véve kihatnak az állami gazdálkodásra is. Az összefüggés így könnyen megérthető a városok törekvése és az állam segítő kötelezése között. Nincs is tehát kétségünk abban, hogy a megindult akciónál ezt a szempontot kellőleg ki fogják domborítani a városok közigazgatásának őrői és vezetői.

Hivatalos-rovat.

Nyomozás. Horváth Zsigmond zalaegerszegi lakos mezőrendőri kihágás miatt jogerősen elítélte. Miután tartózkodási helye ismeretlen, felhívatik nevezett, hogy a zalaegerszegi városkapitányi hivatalnal jelentkezék.

Zalaegerszeg 905, február 4.

Salamon

h. rendőrkapitány.

Hírek.

A vármegyházról. Az 1905. évi február hó 13-án tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésben felveendő ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett az állandó választmány ülése február hó 4-én délelőtt 9¹/₂ órakor a megyeház gyűléstermében fog megtartani.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Maai Károly pomágyi állami isk. tanítót hasonló minőségben Órehovicára helyezte át.

Nász Széll Ignác családjában. Széll Ignác belügyi államtitkár családja a következő nászjelentéssel tudatja Széll József esküvőjét: Dukai és szentgyörgyvölgyi Széll Ignác és neje esengeri Háczy Iona örömmel tudatják fiuknak: Széll Józsefnek, főispáni titkár, es. és kir. tartalékos huszárhadnagy egybekelését provornai Perki Sándor és neje tancsi Földváry Anna leányával Olgával. Az esketés Dicsőszentmártonban f. évi február 11-én fog megtartani. Táplánfa, 1905. január. — Hasonló jelentést adtak ki menyasszony szülei is.

Gyászhir. Egy jólelkű, agg urnó hunyta le örök álmra szeméit szerető családja körében. Özv. Thassy Lajosné szül. Gombossy Szidónia meghalt Zalaegerszegen e hó 1-én, 80 éves korában. Hosszu élettel áldotta meg a Gondviselés; még életének utolsó napjait is testi és szellemi épségben élhette le. Azok közül a régi magyar nemes asszonyok közül való volt, akik a patriarális egyszerűségben nevelkedtek s a családi szeretet melegében, az anyai kötelességek teljesítésében keresték a boldogságot. — Ezért igaz szeretet kísérte végig az életet. — Két fia maradt; Zalavármegyének oszlopos tisztviselője, a tiszt karnak becsült tagja mindakettő: Thassy Kristóf tisztii főügyész és Thassy Lajos zalaegerszegi főszolgabíró. A temetés tegnap ment végbe impozáns pompával és részvétellel. A család a következő gyászjelentést adta ki: Thassy Kristóf és neje Kiss Mária, Thassy Lajos és neje Vizy Gizella, özv. Thassy Ferencné szül. Árvay Karolina, ifjabb Thassy Kristóf, ifjabb Thassy Lajos úgy a maguk, valamint a széleskörű rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felszédhetetlen drága jó anyának és nagyanyának özv. Thassy Lajosné született Gombossy Szidóniának élete 80-ik évében a legszentebb gyónás és áldozás után 1905 évi február hó 1-én reggeli 8 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai folyó évi február hó 3-án d. e. 10 órakor fognak Zalaegerszegen beszenteltetni és a ságydi sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise-áldozat 1905 évi február hó 3-án d. e. 9 órakor fog a zalaegerszegi plebánia templomban az Urnak bemutatni. Zalaegerszeg, 1905 évi február hó 1-én. Áldás és béke lebegjen hamvai felett!

Pál József zalaegerszegi vendéglős, a »Magyar Király« tulajdonosa, e hó 29-én meghalt. Hosszu betegség után tért meg az Alkotóhoz. Koporsóját a családon kívül sok zalaegerszegi polgár s a »Magyar Király« törzsvendégei kísérték a temetőbe.

A zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör február 11-ére kitűzött hangversenyét február 18-ára halasztotta el. A részletes programot jövő számunkban közöljük.

Hangverseny. A zalaegerszegi Kath. Legényegylet március hó 5-én (farsang utolsó vasárnapján) hangversenyt rendez a következő műsorrall: 1 Nyitány (zongora). 2 Felolvasás, tartja dr Urbanek főgym. tanár. 3 Monológ. 4 Hegedű és zongora verseny. 5 A »Szent Anna« tőregéje, zenés énekes tündérajék. Betanítja Horváth János áll. isk. tan. 6 Dialog. 7 Ének. Bortal egyveleg, előadja az énekkar. — Az egylet elismerésre méltó buzgósággal fáradozik azon, hogy a közönségnek élvezetes estét szerezzen.

Ifju honatyák. A most lezajlott képviselőválasztások alkalmával sok fiatal ember jutott be a házba. A függetlenségi eszme sok olyan kerületet meghódított, amelyeket a szabadelvű párt a maga részére feltétlenül biztosaknak tartott. A régi képviselőkkel szemben azonban fellépett egy-egy fiatal ember függetlenségi programmal s győztesen került ki a harcából.

A legfiatalabb képviselő hírszerint dr. Kerese György pécsi ügyvédjelölt, akit a sásdi (Baranya megye) kerületben választottak meg Daróczy Aladárral szemben.

Dr. Szunyog Mihály, Faragó Béla zalaegerszegi magpergető gyáros sógora, Mátészalkán kapott mandátumot Nagy Lászlóval, Szatmármegye alispánjával szemben. Az ifju honatya ezideig szintén patvarista volt s Kaposvárott lapot is szerkesztett. Képzett, temperamentumos ember.

Nagyon fiatal ember Brázay Zoltán is, az ismert nagykereskedő fia.

Dr. Nyáry Béla, az alsólendvai kerület képviselője csak huszonnyolc éves; de nála is fiatalabb dr. Somogyi Aladár budapesti ügyvéd, akit Törökszentmiklóson választottak meg.

Kisorsolt iparhatósági tagok. A múlt hó 30-án megtartott iparhatósági előjárásági gyűlésen következő tagok sorsoltattak ki: Wapper Ignác számvizsgáló, Heinecz János, Stefaneoz József, Lakatos István, Kovács István, Szakál István, Szvarecz Mór pék, Nagyfi József s Domokos Ignác. Ezek helyett a folyó február hó 19-én megtartandó közgyűlésen fognak új tagokat választani.

Sümege város halála. Sümege város sokat köszönhet Ramassetter Vincének, aki egész vagyonát közecelokra hagyta. Már régóta foglalkoztatja a sümegeieket az a kérdés, mikép róják le haláljukat Ramassetter emléke iránt. Szoborbizottságot alakítottak, amelynek működése sikerrel járt s immár együtt van a szobor felállításához szükséges összeg. A szoborbizottság tehát kiírta a pályázatot a város egyik terén felállítandó szoborra. A pályázati feltételek szerint kőtalapzatra állított művészi kivitelű 1 és fél ember nagyságú álló bronz-szobor 20 ezer koronaiba kerülhet, melyre pályázhat minden hazai szobrászművész 1/7-ed arányban kisebbített szobortervezettel. A szoborbizottság az általa kiválasztott szobormű készítőjét bizza meg a kivittel, míg a 2-ik legjobbra ítelt szobor tervezet 300 korona jutalomban részesül. A pályaművek 1905 aug. 18-ig a Ramassetter szoborbizottság elnökségéhez Sümegegre küldendők.

Az Ebergényi család vagyona. Ősrégi zalavármegyei család az Ebergényi család, amelynek a Zalaegerszeg térszomszédságában fekvő Ebergényi község maig birtokában van. Ebergényi István, a család feje, ismert gavallér ezélt három évvel meghalt. Már idősebb korában nősült meg. Unokahugát, Haxthausen bárónt vette feleségül, akitől egy kis leánya született. Természetesen a kis Ebergényi Margitot tartotta mindenki általános örökösnek. Később azonban egy végrendelet került elő, amelyet Ebergényi István nőlelen korában készített s ebben egész vagyonát két unokaöccsére, az Almássy testvérekre hagyta.

Ebergényi István a végrendeletet egy párbaja előtt írta s arról később megfélekedezett. Mindenkinek tudta, hogy nejét és gyermekeit bálványozta s képtelenségnek látszott, hogy leányát ki akarta zárni. A végrendeleti örökösök azonban ragaszkodtak jogaikhoz s pert indítottak a kis leány és anyja ellen. A szombathelyi törvényszék ki is mondta, hogy Ebergényi Margitnak csak a kötelees részre van igénye, a vagyon többi része az Almássy testvérekre illeti. A győri kir. tábla s a kir. Kuria azonban elutasította a keresetet s így az Ebergényi család vagyona Ebergényi István leányáé, Ebergényi Margité marad.

Zalavármegye népesedési viszonyai 1904. év második felében. A tapolcai járásban született 663 gyermek, meghalt 417, a szaporodás 246.

A sümegei járásban szül. 376, meghalt 233, szaporodás 143.

A zalaszentgróti járásban szül. 390, megh. 217, szaporodás 173.

A keszthelyi járásban szül. 463, megh. 283, szaporodás 180.

A nagykanizsai járásban szül. 589, megh. 460, szaporodás 129.

A pacsai járásban szül. 541, megh. 354, szaporodás 187.

A zalaegerszegi járásban szül. 517, meghalt 308, szaporodás 209.

A novai járásban szül. 389, meghalt 198, szaporodás 191.

Az alsólendvai járásban szül. 745, megh. 385, szaporodás 360.

A letenyei járásban szül. 485, megh. 240, szaporodás 245.

A perlaki járásban szül. 869, megh. 467, szaporodás 412.

A eszaktornyal járásban szül. 772, megh. 406, szaporodás 366.

Zalaegerszeg városban szül. 105, megh. 81, szaporodás 24.

Nagykanizsa városban szül. 332, megh. 263, szaporodás 69.

Az egész vármegye területén szül. 7245, megh. 4312, szaporodás 2933.

Közutak. Az alispáni jelentés felsorolja a közutakon teljesített új építményeket s egyéb munkálatokat.

1904 évben 151 utkaparó 32704 munkanapon át dolgozott; készpénzzel fizetett napszámot alkalmaztak 2866 munkanapra, amely 3739 K 70 fillérbe került.

A községek az átkelési szakaszok fenntartásához 5841 kézi és 1823 igás napszámmal járultak, amelynek értéke 14267 K 10 f.

A természetbeni utmunkára kötelezettek 4559 K 67 f. értékű munkát teljesítettek.

Utrendőri kihágás 99 esetben fordult elő

1904 év július hó 31-én fennállott 41713 K 92 f. utadóhátralék. Ebből befolyt 340464 K 29 f. 1904 év végén hátralékban maradt 141249 K 63 f.

Küri Klára Nagykanizsán. Kömley Gyula színész-titkár hangversenykörútra szerződtette Küri Klárát s társulatával utba ejtette Nagykanizsát is. Kedden volt a Küri-estély, amelyen a közönség kitett ugyan magáért, de Kömley ur hangverseny társulatáról ezt nem lehet elmondani. Küri Klára természetesen kedves volt, mint mindig s a közönség elragadtatva tapsolta meg az énekszámokat. A zongorista azonban nem sokat törődött a primadonnával s teljesen a maga szuszta szerint játszott, Kömley ur azután az intermezzókat elkoptatott monológokkal töltötte ki. A közönség, bár Kürinek sokat tapsolt, csalódva távozott az estélyről.

Táncmulatság. A helybeli ipartestület évi szokásos táncmulatságát az irodalmi és művészeti kör zeneosztályának közreműködése mellett folyó február hó 26-án fogja megtartani.

Tejszövetkezetek terjedése. Zalavármegyében a tejszövetkezetek örvendően szaporodnak, ami a városoktól, a nagyobb fogyasztási piacoktól távolabb fekvő községekben a nép gazdálkodásában nemsokára éreztetni fogja üdvös hatását. Legújabbban a nagylengyeli szövetkezet alakult. Tagjainak száma 60; eddig bejelentettek 170 tehenet, de legközelebb még 70 tehénrel szaporodik az állomány. A vaját tejszövetkezeteink a vasúti állomásokra szállítva átlag 2 korona 20 fillérért értékesítik kilogrammonként. A közönség abban a téves nézetben van, hogy ez a vajért oly magas ár, amelyet a helyi fogyasztók nem adhat meg. Figyelembe kell azonban venni, hogy a szövetkezetek által előállított vaj sokkal értékesebb, mert a házilag készült vajban sok a viztartalom, a gépekkel készített vajból azonban a vizet kigyurják. A vállalkozók szintén nem vesztenek a szövetkezeti vajon, amelyért Triesztben — hajóra rakva — minimálisan 3 K 60 fillért kapnak.

A zalaegerszegi szabómunkások és szabómunkásnők szakszerveletének 1905 február hó 5-én a Korona szálló nagytermében tartandó estélyére a következő műsor van kitűzve: 1. Dalárélet induló, éneklő a dalkör. 2. Feltámadás írta Ábrányi Emil, szavalja Kohn Jenő ur. 3. A bakfis, monolog, előadja Puer Mariska k. a. 4. Egy kis baleset, dialóg, előadja Baksa Erzsike k. a. és Stern Pál ur. 5. Dalegyveleg, éneklő a dalkar. 6. Simon Judit, írta Kiss József, szavalja Ellenbogen Emma k. a. 7. Bajos Jeremiás, monolog, előadja Vathy György ur. 8. A régi könyv, írta Várady, szavalja * * *. 9. Fel a zászlót, éneklő a dalkar.

Énekpróba az utcán. J. K. esendesen bandukolt a múlt éjjel hazafelé. Utközben egyik ismerőssel találkozott, akivel beszédbe elegedett. Szó esett az énekről is. J. azt a merész állítást kockáztatta meg, hogy szebben énekel, mint akár-melyik kántor. Amaz kétségbevonta ezt, mire J. ott az utcán akarta énektudományát produkálni, amibe meg a sarki rendőr avatkozott bele, meg-

tiltván az utcán való énekpróba tartását. Ebből szóváltás támadt és csak akkor hallgatott el a magát jó énekesnek tartó J., amikor a rendőr előállításával fenyegetőzött.

Felülfizetések. A pákai új olvasókörmulatságán felül fizetni szivesek voltak: Kukorelly Ferenc 1 kor., Márkus Károly (Kissziget) 50 f, Török Károly 50 f, Pritz Ferenc 1 kor., Török Bertalan 1 kor., Kelemen József 50 f, Mók József 10 f., N. N. 2 kor., Bek József (Máté) 40 f, Hirschl Ignác 3 kor., Breiner Lipót 1 kor., Farkas József 20 f., Iker István 2 kor., Szőnyi Imre (Szécsisziget) 1 kor., Fleiner N. (Alsólendva) 1 kor., Staár Ferenc 40 f., Panágl Ferenc 40 f., Hirschl Gyula 3 kor., Ambrus Károly 20 f., Sklenszki József 1 kor., Panker József 20 f., Brandl Ignác 4 kor. Fogadják ez uton is az olvasókörmulatság hálás köszönetét.

A villamos világítás terjedése. A „Mohács és Vidéke“ legutóbbi számában olvassuk, hogy a mohácsi községi elektromos telep, melyet mintegy 2 hete helyeztek üzembe, máris 5500 magánlámpát világít, holott a tervezésnél csak 3000 lámpát vettek világítási alapul. — A telepet s a világítást a község házilag kezeli s jövedelmességére máris teljesen biztosítva van.

A „Muraközi Múzeum“ számára ujabban a következők küldöttek be régi tárgyakat: Feisz László ujkigyósi segédjegyző ur Ujudvar község 1844. évi magyarul vezetett adólapjstromát és községi számadását, továbbá egy 1812-ből származó ügyiratot. A két előbbi okmány azért is nevezetes, mert az akkori időben kevés muraközi községben vezették magyar nyelven a községi számadásait. — Czvetkovics Antal ur ismét küldött egy régi muraközi stíli képfestő kézi nyomó mintát.

Megszökött szolgabíró. A szomszéd Vasvármegyének legújabb szenzációja Miklóssy Alfréd felsőöri szolgabíró szökése. Miklóssy ezélt három évvel nevezte ki a főispán közigazgatásgyakornokká s azóta szolgabíróvá választották. Társadalmi téren izgága, összeférhetetlen természetű ember volt s ez okozta vesztét is. Egyik ellensége, akit folyton üldözött, kinyomozta, hogy bizonyítványai hamisak; az államtudományi vizsgálatot soha sem tette le. Erre Miklóssy megszökött s az ügyesség elrendelte körözését.

Magán finánc. A tapolcai regálbíró egy embert szerződtetett, s hogy ennek tekintélye legyen, pénzügyőri egyenruhát készíttetett s oldalgyevert is vett neki. Azonnal elő is léptette, rangjelző rózsákat varratott a hajtokájára. Ezzel az álfinánccal jár a bérlő — házról házra a tapolcaiak bosszuságára. Ottani lapírtunk azt kérdezi a pénzügyigazgatóságtól: Van-e joga a bérlőnek törvényen kívüli állapotban fogyasztási adót szedni, vagy egyes polgároknak büntetést kiszabni? Van-e joga a bérlőnek magán — nem állami szolgálatban levő — egyenruhás, rangjelzéssel bíró pénzügyőrt tartani, s mint ilyennek menni pincék látogatására, azaz ellenőrzésére?

Egy sikerült tejszövetkezet. Az alsópáhoki tejszövetkezet 1904. évi április hó 10-én alakult meg, de üzemét csak június hó elején kezdte. Mindössze tehát csak fél éves multra tekinthet vissza. A mérleg azonban már is elismerésre méltó eredményeket tüntet fel. Fél esztendő alatt eladott 4800 klgr. vajat 10231 K 73 f értékben és 719 K 73 f értékű tejet. Tagsági díjából befolyt 522 K. A szövetkezet összes gépeket s munkahelyiséget is épített.

Elhagyatva. Plotár Lajos felsőpáhoki lakos már évek óta egyedült élt hegyi hajlékában. Nem volt senkije. A múlt héten meghalt. Napokig temetetlenül feküdt, mert senki sem járt hozzá s halálát nem vették észre.

Elcsereült friss újság. Tudva levő dolog, hogy a friss újságok főlapjait Budapesten nyomják, csak a helyi érdekű dolgokat tartalmazó mellékletet teszik a lap mellé a hely színein. Budapest készül a szombathelyi és nagykanizsai Friss Újság is. Szerdán reggel a vasuton a két csomagot elcsereülték s Nagykanizsán szombathelyi Friss Újságot árultak, amelynek betétjén természetesen ott voltak a kanizsai aktualitások. Nem tudjuk, Szombathelyen elárúsították-e a nagykanizsai Friss Újságot.

Agyonütötte az anyját. Özv. Székelyi Józsefné gyűrűsi asszony gánicát főzött; reggelire, ebédre, vacsorára valót. A szegény embernek télviz idején egy fogásból áll az egész napi étkezése.

Az asszony feltette a polera a tálat és dolgai után látott. Bevetődött a szobába fia, Székelyi József, egy huszonkét esztendő legény, aki hülyeségről, erőszakos, verekedő természetéről ismeretes. A fiu észrevette a gánicás tálat, maga elé vette s megette az egész családnak szánt ebédet és vacsorát — reggelire.

A szegény asszonyt felbosszantotta fiának falánksága s alaposan leszidta a legényt. Ez visszafeleselt. Az anya kézre kapta a sodrófát s végig huzott vele a fiun. Székelyi József elkezdett az anyjával dulakodni, kicsavarta a kezéből a sodrófát s úgy ütötte fejbe a szerencsétlen asszonyt, hogy azonnal meghalt. Székelyi Józsefet elfogták.

Megzavart lakodalom. A romantikus hajlandóságok még nem haltak ki a nép lelkéből s néha napján az életben is lejátszódik egy-egy szerelmi regény, nem csak a népszínművekben. Kovács Ferkó szép legény volt. Igaz, hogy nem hagyott rá az apja hat ökröt, de a leányok nem sokat törődnek a vagyoni kérdésekkel, ha megdobban a szívéük. Kovács Ferkóba is beleszeretett a gazdjának a leánya. A gazda azonban hallani sem akart a viszony folytatásáról, a szolga legénynek kiadta az utat, a leányt pedig férjhez adta. Az esküvő már meg is történt, együtt volt a lakodalmos nép, szólt a muzsika. A násznép közé csak beállított Kovács Ferkó. Amint ilyen alkalmakkor már illik, részeg volt, mint a csap és nagyon kiabált, hogy megver valakit. A nóta beteljesedett rajta, de a vége. Megverték. De úgy, hogy kórházba kellett szállítani. A menyasszony nem borult sírva vérző kedvesére, hanem vigan táncolt tovább az egyik vőfélyvel, akinek egyik foga airtatta meg a harcot.

Rosz szomszédok. Szomszédok voltak Kis Ferenc és Varga Rados József zsuphegyi lakosok, tehát folyton civakodtak s szóval-tettel bántalmazták egymást. A múlt héten a véletlen összehozta őket az uton, a hol elfogta őket a régi harag és egymásra támadtak. Kis Ferencnek vasvillája, míg amannak kapája volt. Sokáig folyt a dulakodás a nélkül, hogy egymásban kárt tehetek volna. Végre Kis került felül. A mikor szabaddak érezte magát, néhány lépést hátrált és oly erővel sujtott ellenfelére, hogy ez vértől elborítva rogyott össze s azután mintha mi sem történt volna, vállára vette vasvilláját s haza ment. Vargát pedig az arra járók szedték föl, kimosták a sebéit és lakására szállították.

Papp Ferenc bünei. A hirhedtté vált Papp Ferenc büneinek listája szaporodott. Megállapították, hogy 1897. évben Budapesten házasságot kötött Patai Margit szamosújvári származású leánnyal s ez a házassága soha sem lett felbontva. Ugy látszik, Papp nem sokáig élt együtt nejevel, mert közbejött az a bizonyos harmadfél esztendő, amit fegyházban töltött; kiszabadulása után pedig nem kereste. Az asszony kutatta férjét Zala-Egerszegen, de itt nem hitték el, hogy törvényes neje volna Pappnak. Ha tehát Pappot visszahozták Amerikából, kettős házasság bűntette miatt is kérdőre vonják.

Betörő kémszemlén. Nagykanizsán a Ferenc rendi szerzetesek zárdájából eltűnt egy bunda. A rendőrség a tetteit elfogta Zvikkal József személyében. Ez a jeles ember 11 évi és 8 hónapi fegyházra volt — különböző részletekben — elítélve s most csak kémszemlén járt Nagykanizsán. Egy betörő bandának a tagja, amely tanulmányuttra küldte ki a tehetséges társat. Zvikkal már meg is állapította, hogy hol fognak betörni s tervét társaival levélben közölte. Tervéből és viselt dolgaiból nem esinál nagy titkot.

Óralopás. Radó Antal helybeli lakos arra a kellemetlen tapasztalatra jutott a napokban, hogy szobája falára akasztott nikel zsebóráját valaki elemelte.

Tolvaj csavargó. Györe János vitenyédi lakos a napokban meglepetve tapasztalta, hogy mialatt az istállóban járt, valaki ellopta szobájából az abroszát s néhány koronányi pénzt. Elpanaszkodott Bálint Sándor nevű szomszédjának is, ki azt az indítványt tette, hogy mennének a faluban föl s alá, keresvén a tolvajt. Györe elfogadta az indítványt s elindultak. Utközben megtudták, hogy egy gyanus külsejű ember Bagod irányába ment; utána siettek és Bagodban elérték s meg is találták nála az ellopott abroszt. Káros statarialiter járt el: a tolvajt elkezdte ütni s addig verte, amíg össze nem rogyott, aztán ott hagyta. Az előjáróság értesülvén az esetről,

beszélgette a súlyosan sérült embert a helybeli kórházba, a hol kihallgatva Pais Gábor paisszei illetőségű foglalkozás nélküli egyénnek mondta magát.

Orvvadászok. Hires orvvadászok Vaspörben Bakler József s Kis Pál gazdaemberek. Többször összeütköztek e miatt már a törvénnyel, de azért szenvedélyesen üzik ezt a sportot. Még annyi fáradságot sem vettek maguknak, hogy a birtokukban levő lőfegyverek tarthatására hatósági engedélyt kértek volna. A rendőrhatalóság el akarta tőlük a múlt napokban a jogosulatlanul tartott lőfegyvereket koboztatni, mely alkalommal Bakler József megtámadta a csendőrzőrt s mikor ez visszariasztotta, vasvillával támadt az eljárásnál jelen volt egyik előjáróra, a kit bántalmazott is. Az e által elkövetett hatóság elleni erőszak miatt a csendőrök letartóztatták és bekesérték.

Késelés. Györe József vitenyédi lakos gyanúlanul áldogált az alsóbagodi szövetségi bolt ajtajában és pipálgatott. Hirtelen éles fájdalmat érzett a hátán, visszafordul s látja, hogy Tóth István, a kivel régebb idő óta haragban van, villogó késsel áll mögötte. Tóth István futásnak eredt, mi közben eldobta a véres kést, de az utána iramodott emberek elfogták és az éppen ott portyázó csendőröknek átadták. Györe József sérülése súlyos.

Verekedés. Gerencsér János bessenyői, Horvát cigány József és Horvát szalma György helybeli lakosok nagyban mulattak a múlt napokban egy olai koreszmában. A bor utóbb annyira a fejükbe szállt, hogy nem igen voltak tekintettel az egymás iránt tartozó tiszteletre, hanem vagdalták egymáshoz a különféle sértő szavakat. Ebből verekedés támadt, miközben Gerencsért hátulról úgy megszúrták, hogy kórházba kellett szállítani.

Abzug. Állítólag egy kiskanizsai menyecske magyaráta meg Surányi Károlynak, gróf Zichy Aladár ellenjelöltjének, hogy mit jelent az abzug. Ha ugyan igaz az egész történet. A kiskanizsai asszonyok lelkes honleányok, tehát a kormánypárti jelöltet illendőképpen megabzúgolták. Surányi tréfára fogta a dolgot s oda fordult a leghevesebb menyecskehez: »Ugyan néni, miért abzúgol, mikor azt sem tudja, mit jelent.« — »Dehogynem tudom. Tudom biz én. Azt jelenti, hogy a (egy reprodukálhatatlan zalai kifejezés) egye meg az urat.« — Természetesen ilyen argumentumokkal szemben megszünt minden korteskedés s a jelölt elhagyta a színhelyt.

Boszu. Takács György zalalövői lakos fuvarba vitte a zalalövői jegyzőt Vaspörbe, a hol Benkó János udvarába jártak. A jegyző leszállt a kocsi-ról és dolga után látott, Takács pedig bement a gazda lakására melegedni. Mialatt ez távol volt a kocsi-tól s lovaktól, valaki odalopódzott, összemélté a lovak szerszámát, a kocsi ülés-vánkosait és egyik lovon is olyan szurásokat ejtett, hogy belepusztul. Takács kárát 240 koronára becsüli. A tettes kilétét kinyomozni nem lehetett.

Hamis pézt akart forgalomba hozni Mazur Dénes nemesapáti lakos, de rajta csípték s megindították a nyomozást annak kiderítése végett, hogy miként jutott annak birtokába.

Választási epilógus. Takács Lajos, Lavics József, Kovács József, Vaskó József nagykapornaki s Páter János nemesapáti lakosok összeverődtek s politizáltak; de mint már rendszeres lenni szokott, két pártra oszlottak: függetlenségi s néppártra. Egyik fél sem akarta a jussát hagyni s ebből aztán füttykösökkel való argumentálás származott, miközben valamely kisebb nagyobb mérvben megsérült. Csak a rendőrség közbelépése vetett véget a nagy verekedésnek. A tett színhelyén vértócsa, kitépelt haj és ruha-foszlányok maradtak.

„Millenium“-telep Nagyösz. Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segélyvel létesített „Millenium“-telep a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás; ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban. Ezen mutattelep Budink Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezeti szőlőtelepévé fejlődött, amiről tanuskodják a következő közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány: Alulírottak ezennel igazoljuk, hogy Budink Károly „Millenium“-telep tulajdonosnak a nagyösi és nagyszentmiklósi hatáiban elfekvő telepein 1904. évben következő terményállományról van tudomá-

sunk: Ripária Portalis (Gloire de Montpellier) Vitis Solonis és Rupestris Monticola (Rupestris du Lott) 4-es kötésű póznarendszeres 13 és fél kataszteri hold veszőnevelő anyaiskola 37,125 tőkével; 3 és fél kataszteri hold zöldojtványiskola körülbelül 300 ezer darab ez évben párosítással készített, részint gyökeres 2 éves dugvány, zöld-dugvánnyal; 27 és fél kataszteri hold ojtvány és dugványiskola körülbelül 4 millió darab eliskolázott fásoltvánnyal és 1 millió darab amerikai és európai gyökereztetett dugvánnyal. Nagyösz, 1904. évi július hó 30-án. Gábor János, Vince György okleveles szőlészek és telepkezelők. Grün Henrik könyvelő számtiszt. Budink Antal telepvezető és oenologus. (B. H.) Az alóli napon és helyen 1904. évi 179 ügyszám alatt általam felvett hitelesítési jegyzőkönyv alapján ezennel bizonyítom, hogy Grün Henrik könyvelő számtiszt s Budink Antal telepvezető oenologus, kiket személyesen ismerem, aztán Gábor János és Vince György telepkezelők, kik személyazonosságukat a birtokukban levő igazolvánnyal igazolták, mindnyájan nagyösi lakosok, a fentebbi bizonyítványt előttem sajátkezűleg írták alá. Kelt ezerkilencszáznegy évi július hó (30)harmincadik napján. Simonsich Géza kir. közjegyző.

Kleptománia. Tálasi Gyepugó István öreg ember már. Tul van a hetvenen. És tapasztalt férfit. Körülbelül két évtizedet töltött a fegyházakban. Ott szedte össze a tudományát. Még avval is tisztában van, hogy mi a kleptománia. A múlt héten is elfogták az egy tolvajt, mert egy idegen kabátot gyömöszölt a szüre alá. — „Hát kend már soha sem lesz becsületes ember? Nem szégyenli, vénségére folyton csendőrkézen témfereg?“ Az erkölcsi leckére a vén tolvaj azt válaszolta: »Kérem ássan, mániás vagyok. Gyerekkorom óta lopok. Az apámat felakasztották, az anyám a börtönben halt meg. Azért vagyok én is mániás.« Tálasi uram az átöröklés elméletével védekezik s azt hiszi, neki muszáj lopni, mert mániás.

Elveszett szivartárca. Rudnyák Lajos szombat-helyi rendőrfogalmazó a „Babatündér“ előadására városunkba rándult, mely alkalommal 30 korona értékű szivartárcaja a zsebéből elveszett. A szivartárca zöld bőrből készült, külső oldalán I alakú díszítés volt, belül világos sárga bőrrrel, sárga recézett atlasz selyemmel bélelt.

A borügynöki intézmény szervezése. Ugy a termelők, mint a vendéglősök és kereskedők a magyar borértékesítési viszonyok áldatlan voltának egyik főokául azt tartják, hogy a borügynöki intézmény nincs törvényesen szervezve s nem áll hatósági ellenőrzés alatt. Ezen a helyzeten kíván segíteni a Magyar szőlősgazdák országos egyesülete s elhatározta, hogy a kérdést napirendre tűzi. Mint értesülünk, a borügynöki intézmény szabályozását tervbe vette a földművelésügyi miniszter is.

Eliopták a pénzt. Nagy robajjal rontott Mersics Márton pókai lakos az utca őrt álló egyik rendőrhöz, keservesen panaszolva, hogy valaki kilopta 14 korona pénzt tartalmazó tárcáját s azzal nyomtalanul eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást, de mert káros senkit sem tudott megnevezni azok közül, a kikkel ériatkezett, az eredményre nem vezetett.

Egger mellipasztiliai gyorsan és biztosan hatnak köhögésnél, rekedtségnél és elnyáladásnál, felülmulthatlanok a torok és légzési szervek működési zavarainál, a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogueriában. Doboz 1 és 2 K. (Próbadoboz 50 f.) Főraktár: Nádor gyógyszerár, Bpest, VI, Váci körút 17.

A választási harc áldozata. Gyuritz László és Gyuritz György kiskanizsai választók összevesztek egy zászlón. László kést rántott s Györgyöt mellbe szúrta. A sérülés életveszélyes.

A szövetkezetekbe való belépés. A Kuria 1904. nov. 29-én 1629—903. sz. alatt kimoadta, hogy a keresk. törvény 224. §-ának utolsó bekezdésében foglalt parancsoló rendelkezés szerint a szövetkezetekbe való belépéshez írásbeli nyilatkozat kívánatik, mely nem pótolható; nem ilyen formák között lett tag tehát nem tagja a szövetkezeteknek s így az általa törzsbetétek gyanánt, vagyis üzletrészekre befizetett pénzek nem képeznek a keresk. törvény 237. §-ában foglalt rendelkezések alá eső üzletrészt, hanem tartozatlan fizetést.

Kiásott régiségek. Balatonberényben a vasutvonal mellett lévő dombot villaépítéshez töltésnek hordták el. A munkások több esontvázát, s ezek mellett régiségeket találtak. Jelentés tettek a Balatoni Múzeumnak, a melynek vezetősége Sirsom János kőművest a múzeum emberét küldte ki, hogy a régiségeket megmentse. A nevezett mészfel hétig volt a munkások között, s a főbukkanó régiségeket kiszedte a földből. A temető népvándorlás kori. Találtak függőket, szíjvégeket, karpereceket, tüket, hálónéhezkeket, melyek megegyeznek a dobogói és sörházkeri leletekkel. A sírok nem voltak kiköveztve, a föld rádőlt a esontvázokra, a melyek a nyirkos földben pusztulásuk indultak. A temető nem volt valami gazdag, de azért érdekes tárgyakkal gyarapította a Balatoni Múzeumot.

A bécsiek és a magyar ipar. Nem akarunk üzleti titkot elárulni, tehát nem mondjuk meg annak a vállalatnak a nevét, amely épületes tapasztalatokat szerzett a bécsi gyárosok kapzsiságáról. Zalavármegyében van egy életrevaló ipartelep, amely olyan cikkeket állít elő, amelyeket eddig kizárólag Bécsből szereztünk be. Az üzemhez olyan alkatrészek is szükségesek, amelyeket külföldről kellett hoztatni, mert Magyarországon nem kaphatók. A mi ipartelepünk ezt a szükségletét Németországból fedezte, mert a bécsiek túlzott árakat kértek. Egyszer csak a németországi gyár felmondta az összeköttetést, mert a bécsiek megfenyegették, hogy ha Magyarországra szállít, elveszti bécsi piacait. A zalai ipartelep most kénytelen Bécs megkerülésével Bosznián keresztül importálni a Németországból származó cikkeket, nehogy megtudják az osztrákok.

Kedvezmény a községeknek. A földművelésügyi miniszter az 1905. évi költségvetéssel a szarvasmarha és sertésenyésztés emelése céljából rendelkezésére bocsátandó hitel erejéig ezen fontos tenyésztési ágazatok az ország minden vidékén a felmerülő szükségletekhez képest és lehetőleg egyenlő mértékben támogatni kívánván, felhívta a vármegye közönségét, miszerint az érdekelteket azonnal utasítsa, hogy amennyiben a köztenyésztésben mutatkozó bika és kan szükségletüket állami közvetítéssel, esetleg kamatmentes részletfizetés mellett óhajtanák fedezni, ily irányú kérelmükkel mielőbb, legkésőbb azonban f. évi március hó végeig a szombathelyi m. kir. állattenyésztési felügyelőséghez forduljanak. A leiratban megjegyzi a miniszter, hogy apaállatokat nem engedélyez, az állami közvetítéssel beszerzett apaállatok vásárlási árából kedvezményeket nem nyújt s ily értelmű kérvények felterjesztése a jövőben mellőzendő.

Elvi jelentőségi határozatok. A közigazgatási bíróság kimondta, hogy a gazdának a eseléd által okozott károkért megillető visszatartási joga a eseléd testi ruháira nem terjed ki s ha bór tartatik vissza, a kártérítési pert folyamatba kell a gazdának tennie még akkor is, ha a eseléd ellen bünyvádi feljelentést tett. A közigazgatási bíróság kimondta, hogy az ex-lex ideje alatt a kinstárt megillető adók és illetékek mérve a felekkel szemben megállapítható, mert az adókra és illetékekre vonatkozó törvények érvényessége a költségvetési törvény meghozatalához kötve nincs; csakis a törvények alapján a kinstárt illető adók és illetékek beszedésének joga függ a költségvetési törvénytől. Felemelt illeték kiszabásának azonban helye nincs, mert ex-lex alatt az illeték lerovásának elmulasztása nem törvényszegés.

Országos vásár. Zalaegerszegen a legközelebbi országos kirakodó és marhavásár 1905 február hó 14-ére esik.

Szőlővesszők kedvezményes árért. A földművelési miniszter Zalaegerszeg város szőlőbirtokosainak 3750 drb oltványt és 30000 drb amerikai vesszőt bocsátott rendelkezésére kedvezményes árért. Az oltványért ezenként 40 koronát, az első osztályú sima vesszőért 6 koronát kell fizetni. A bizottság ma délelőtt 11 órakor fogja a vesszőket felosztani, amelyekből első sorban kigazdák, papok, tanítók részesülhetnek.

Talált tárgyak. Egy zsebkendő — sarkába kötött 2 K. — találtatott. A jogosult tulajdonos a rendőrkapitánynál álveheti.

Kerestetik. A karácsonyfa egyesület mulatságán elveszett egy fej-schawl; a szélein himzéssel. A becsületes megtaláló 10 K jutalmat kap, ha azt Heinrich W. és L. cég üzletébe beadja.

Időjárás. A múlt héten enyhe, esendes idő uralkodott. Csendes átmenet a tavaszba. Éj-

szaka fagyott, nappal azonban már olvadt. A jégspornak véget vetett az enyhe napsugár s a hó is teljesen elolvadt, csak a hegyek között látszik még egy két fehér sáv.

Eladó állatok. A keszthelyi magy. kir. gazdasági tanintézetnél 2 db 2 éves merinó précoce tenyészkos a 20 kor. + 2% tenyészdíj; 4 db 1 éves, 2 db 2 éves s 10 db 4—5 éves merinó précoce számfeletti anya a 40 kor. + 2% tenyészdíj, — továbbá 119 mm. mohar a 20 korona, 39 paprika köles a 18 kor. 0.259 keszthelyi murokrépa mag a 200 kor. és 50 kg. sveici sajt a 1 kor. 40 fillér vételárért eladó.

A szombathelyi m. kir. bábaképzőintézetben az 1904/3 tanév (magyar német) tanfolyamra a beírások 1905. március 1—3-ig tartanak. A felvételhez szükséges: 1. 20—40 közötti életkort igazoló születési anyakönyvi kivonat, 2. férjzeteknél házassági anyakönyvi kivonat, 3. erkölcsi (községi) és 4. orvosi bizonyítvány; végül jártasság az írásban és olvasásban. A tanfolyamon 10 tanuló, ki magát arra kötelezi, hogy 5 éven át ol ykészségben folytat szülészni gyakorlatot, hol okleveles bába nincsen, 100—100 K, államsegélyben részesülhet. A kik ezt elnyerni óhajtják, az idézett okmányokon kívül szegénységi bizonyítvánnyal és az említett kötelezvény nyel ellátott, a vallás- és közoktatásügyi nagyméltóságú m. kir. miniszteriumhoz intézett bélyegmentes folyamodványukat legkésőbbben 1905. január 20-ig a szombathelyi m. kir. bábaképző intézet igazgató tanárához küldjék be. A tanulók korlátolt számmal havi 20 koronáért az intézetben lakást és ellátást kapnak.

Rendület a sztrájkokról. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter, Hieronymi Károly nagyfontosságú körrendeletet bocsátott ki valamennyi másodfoku iparhatósághoz a sztrájkok és munkakizárások megfigyelése tárgyában. Minthogy az újabb időben oly gyakran előforduló sztrájkok tanulmányozása célszerűnek látszik, elrendeli a miniszter, hogy eszociálpolitikai mozgalmakról 1905. január hó 1-től kezdődőleg rendszeres statisztikai adatgyűjtés folytatandó mindazon munkabeszüntetési esetekben, midőn akár munkások, akár a munkaadók abból a célból szüntetik be a munkát, hogy a másik féllel szemben támasztott követeléseiknek érvényt szerezzenek. A statisztikai adatok gyűjtésével a miniszter az elsőfoku iparhatóságokat és a kerületi kir. iparfelügyelőket bízta meg. Az elsőfoku iparhatóság feladata a sztrájk-és munkabeszüntető mozgalmakat figyelemmel kísérni s mielőbb ilyen esetről tudomást szerez, azt a kerületi felügyelőnek bejelenteni. A rendelkezésre bocsátott kérdőíven a statisztikai adatok pontosan feltüntetendők, valamint melléklendők az összes, a mozgalomból kifolyólag esetleg megjelent nyomtatványok, felhívások, fairagasok stb. Végül kijelenti a miniszter, hogy a statisztikai adatgyűjtésre oly súlyt helyez, hogy azok helyességét időről-időre saját közegeivel is ellenőriztetni fogja.

Az Élet (Képes Családi Lapok) amely ebben az évben lépett XXVII. évfolyamába, minden számával bebizonyítja, hogy rászolgál arra a pártfogásra, amelyben az egész ország közönsége részesíti. Legutóbbi száma képeinek érdekességével, novelláinak, verseinek és egyéb közleményeinek tartalmasságával az első helyen áll. Politika, aktuális cikkek, szépirodalom, művészet, közgazdaság: mindez helyet talál a kiváló gondolat szerkesztett újságban. Az Élet (Képes Családi Lapok) szerkesztő tulajdonosa Gárdonyi Ignác, felelős szerkesztője Cholnoky Viktor. E heti számában Andrássy és Tisza címmel magvas politikai cikket közöl; pompás novella van a lapban a minap elhunyt Kemechey Jenőtől, vers Kordina Lilytól, továbbá Beniczky Bajza Lenke regénye és több kisebb aktuális cikk, vers és fordított novella. A minden pártfogást és elismerést megérdemlő lap ára negyedévre 3 korona. Mutatványszámmal szívesen szolgál a kiadóhivatal (Budapest, Muzem-körút 7.)

Kenyér specialitás. GRANER IZIDOR helybeli pékmester „ANANÁSZ” kenyér név alatt olyan zamatos, étvágygerjesztő, tetszetős és könnyen emészthető kenyéret hoz forgalomba, mely után városszerte szokatlanul nagy a kereslet. Alig van ház, a melyből ez a kitünőnek bizonyult, izletességéért és tetszetős voltaért kedvelt kenyér hiányzanék. Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

Közgazdaság.

A „Hermes” Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzüpiacról. Budapest február 1.

A magyarországi képviselő-választások váratlan kimenetele a politikai helyzetet még bizonytalanabbá tette, és ennek hatása természetesen a tőzsdén is érezhetővé vált, amennyiben a mérvadó körök még az ediginél is nagyobb tartózkodást tanúsítottak és az árfolyamok ennek hatása alatt lemorzsolódtak. Támogatja az üzletelenséget azon körülmény is, hogy a külföldi tőzsdéken az oroszországi belviszonyok miatti aggodalom folytán szintén kedvtelen hangulat uralkodik, de határozott lanyhaságról ott sem lehet szó, a mi nagyrészt azon ténynek köszönhető, hogy az orosz járadékok árfolyamának színvonala az orosz forradalmi hírek keletkezése óta csak nagyon kevésel esökkent.

A budapesti tőzsdén a lefolyt héten részvényekben nagyon esekély forgalom volt észlelhető, de befektetési értékek iránt változatlanul élénk érdeklődés mutatkozik, a mi szorosan összefügg a még egyre tartó pénzbőséggel. Lényeges árfolyamváltások egyáltalában nem fordultak elő, csak éppen a budapesti közuti vaspálya részvények árfolyama mutat fel körülbelül 10 koronányi emelkedést.

A január hó végén beállott pénzüszükséglet nagyon könnyen nyert kielégítést és a kamatlábak egyáltalában nem szenvednek változást.

A nevezetesebb értékpapírok árfolyamai az elmúlt héten a budapesti tőzsdén a következőképpen alakultak.

	január 26-án	február 1-én
4% magyar koronajáradék	98.50	98.50
Magyar ált. hitelbank részv.	792.—	785.75
Osztrák hitelintézeti részv.	675.—	674.25
Bpesti. közuti vasp. részv.	566.—	575.75

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonkin.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		9.50	—
rozsa		7.20	—
árpa		7.—	—
zab		6.70	—
tengeri		7.20	—

Báli selymek 60 krajeártól kezdve meterje, legújabb újdonságok bérmentve és már megvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. Henneberg selyemgyára Zürich.

Nyilt-tér. *)

Egy földbirtokos írja:

Wilhelm Ferenc urnak gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító Neunkirchenben (Alsó-Ausztria).
B. Ujváros.

Felkérem önt, hogy az ön Wilhelm-féle vértisztító teájából postafordultával két csomaggal szíveskedjék küldeni; küldjön ön ugyanezen teából Debreczenbe Szathmáry Gábor háztulajdonos és földbirtokos urnak 1664. házszám alatt. **A betegnek az ön teáját én ajánlottam, aki ezen tea használata mellett nagyban gyógyul.** Felkérem tehát önt, hogy a kívánt vértisztító teát magyar nyelven kiállított használati utasítással együtt posta fordultával postai utánvét mellett küldje meg. Ugyanezen betegnek még többre lesz szüksége, mivel én azt tanácsoltam neki, hogy legkevesebb két hónapon át használja ezt a teát. Még egyszer ajánlom figyelmébe a fentebbi címet és kérem az általam megrendelt teának postai utánvét mellett azonnal való küldését.

Tisztelettel
Liszky Ferenc s. k.
földbirtokos.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Eladó

2 db 5 éves, 2 db 4 éves magas vérű csikó; 4 darab 1¹/₂—2 éves nemes vérű szépen fejlődött nyugati fajú tenyészbika, 250 kiló lóhermag és 60 hektó nagyszomló bor Gyömöre Vencénél Ukkon.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik

UNGER ANTAL könyvnyomdájában
Zalaegerszegen.

Birtok- és házeladás.

Botfai 60 holdas birtokomat, melyből 25 hold őszi vel van bevetve, a hozzátartozó házi és gazdasági épületekkel együtt szabadkézből eladni szándékozom. — Ugy szintén Zalaegerszegen az Újváros-utca 28. szám alatt fekvő, még 6 évig adómentes házam, mely évenként 1500 K.-t jövedelmez, kedvező feltételekkel megvehető. A föltételek megtudhatók: Laidli Gábornál Botfa, u. p. Zalaegerszeg.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyu-víz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dúz, főleg kötött szénsav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbajokban, gyulladással hólyag és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvenc ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgőborviz.

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellesebb és leghatásosabb a egyszerűen legolcsóbb gyógyítószer, úgy is mint páratlan élvezeti italt „Répáti ásványvizet“ minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánljuk.

Egyedüli elárúsító Zalaegerszeg és vidéke részére: Gyarmati Vilmos fűszer- és csemege kereskedő.

30. 905.

Pályázati hirdetmény.

A zalaegerszegi ipartestület az

utasfogadó szállót

1905 évi május hó 1-től kezdve egy, esetleg több évre kiadja.

A testület italmérését az utasfogadói szállós a testület által előírt szabályzat szerint kezelni köteles.

A kik ezen kezelőséget elnyerni óhajtnak, forduljanak az ipartestülethez, ahol a hivatalos órák alatt bővebb felvilágosítás nyerhető.

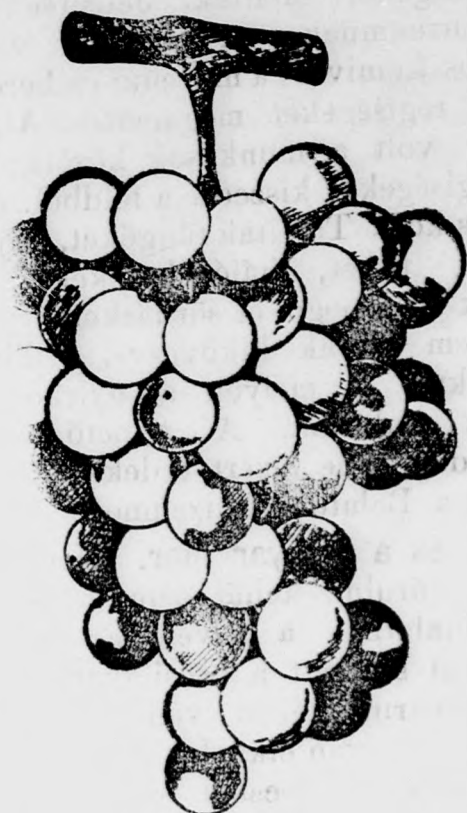
A pályázni szándékozók ajánlataikat folyó évi március hó 6-ig az ipartestület elnökségéhez okvetlen nyújtják be, mert a később beérkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

Zalaegerszeg, 1905. január hó 30-án tartott előljárási üléséből.

Az ipartestület elnöksége.

„Milleniumtelep“ Nagyósz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Meghívó.

A nyirádi fogyasztási szövetkezet 1905. évi február 7-én este 6 órakor Nyirádon a szövetkezet lakosztályában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok oly figyelmeztetéssel hívatnak meg, hogy az 1904. évi mérleg mai naptól az üzletben megtekinthető.

TÁRGYSOROZAT:

1. A mérleg és zárszámadások bemutatása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
3. Határozat hozatal a felmentvény tárgyában.
4. Határozat a fizetetlen osztalékok hova fordítása tárgyában.

Kelt Nyirádon, 1905. január 24-én.

Az igazgatóság.

A nyirádi fogyasztási szövetkezet 1904. évi mérlege.

F. sz.	V a g y o n	K	f	F. sz.	T e h e r	K	f
1	Készpénz	73	55	1	Befizetett részvények	1516	—
2	Áruk leltár szerint	2513	24	2	Áruhitel	2355	83
3	Adósok	1452	18	3	Fizetetlen osztalékok	12	64
					Egyenleg mint nyereség	154	50
	összesen:	4038	97		összesen:	4038	97

Nyereség-veszteség számla.

F. sz.	V e s z t e s é g	K	f	F. sz.	N y e r e s é g	K	f
1	Adóra	166	57	1	Áruk után nyereség	1531	62
2	Házbér	140	—				
3	Üzletvezető fizetése	412	50				
4	Péaztárnok fizetése	60	—				
5	Közjegyzőnek munkadíj	18	50				
6	Uj ig. tag után fizetési díj	40	24				
7	Fuvarok, napidíjak s egyebek	319	53				
8	Részvény és osztalék	219	78				
9	Nyereség	154	50				
	összesen:	1531	62		összesen:	1531	62

Év elején a tagok száma 79, üzletrészeké 174; év végén a tagok száma 84, üzletrészeké 379. Belépett 5 tag 64 üzletrésszel. Egy-egy üzletrészre esik 40 fillér és 6 tized osztalék.

Takács Dávid elnök.

Tetőcserép

u. m. hódfarku-, hornyolt (francia) tetőcserép eladására csakis elsőrangú ismételadókat keres

Uradalmi Gőztéglagyár, Sárvár.

Áruink fagyálló és vízhatlan képességét a kir. József-műegyetem hivatalos bizonyítványa igazolja

Pénzkölcsön!

Alulírott iroda előleges költség nélkül s mindenkor a legkorrektebb lebonyolítás mellett szerez:

- 1. Törlesztéses személykölcsönt** 15—25 évi törlesztésre. Havi törlesztés 1000 korona után 7—9 korona. Ezen kölcsönök csak nyugdíjigénnyel bíró tisztviselőknek, katonatiszteknek stb. adatnak, kiknek törzsfizetése legalább 1800 korona.
- 2. Váltókölcsönt** 5—8 évre négy havonként 5%-os tőkétörlesztéssel minden hitelképes egyénnek.
- 3. Jelzálogkölcsönt** 3½—4½%-ra és 5—75 évi tartamra.
- 4. Életbiztosítási kötvényt** (halál- és életesetre) 10000 korona összegig orvosi vizsgálat nélkül.

Közbenjárás díj csekély összegben van megállapítva s a kölcsönösszeg nagysága szerint 2—5% közt váltakozik. Kimerítő személynél prospektusaink bárkinek kívánatra rendelkezésére állanak. Levelezésre válaszbélyeg melléklendő.

Magyar általános hiteliroda

BUDAPEST, II. Ostrom-utca 5.

(Saját házában.)

Pontos emzést kérünk!

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment Capsici cum a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényűnél, csúsznál és meghűlésnél bedörzsöléskeppen használva.

Figyelemre méltó, silyany hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjegyével és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és üvegtől minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török lövészgyógyszertárnál, Budapestben. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Ellasbetschstrasse 6. neu. Mindennapi szétválasztás.

Eladó ház.

Kossuth Lajos-utca 34. számú ház, nagy kerttel,

eladó.

Bővebb felvilágosítás ugyanott a tulajdonostól nyerhető.

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari szállító Temesváron.

Mag-, növény-, rózsa-, fák stb. nagytenyészet.

(Tenyészterület: 62 hold = 37 hektár.)

UNGER ANTAL
KÖNYVNYOMDÁJA ÉS NYOMTATVÁNYRAKTÁRA
ZÖLD-UTCA. ZALAEGERSZEG. ZÖLD-UTCA.

== AJÁNLIJA ==

RAKTÁRON LEVŐ NYOMTATVÁNYAIT

== ÜGYVEDEK, KÖZSÉGI- ÉS KÖRJEGYZŐK RÉSZÉRE. ==

DÍSZMUNKÁK, MEGHÍVÓK, ELJEGYZÉSI- ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK, NÉVJEGYEK STB. LEGSZEBB KIVITELBEN, GYORSAN ÉS PONTOSAN KÉSZÍTETNEK.

A NYOMDA A MAI KOR IGÉNYEINEK MEGFELELŐEN, ÚJAN VAN FELSZERELVE.

LEVÉLBELI MEGKERESÉSEK A LEGPONTOSABBAN FOGANATOSÍTTATNAK.

GYÁSZLAPOK KÉT ÓRA ALATT KÉSZÍTETNEK.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle növény bor.

Kitűnő gyogyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomor-szerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre. Ezen borkal kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőgös, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szíverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, a melyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Deveser, Kiszell, Muraszombat, Bellatince, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Nemetújvár, Szentgotthárd, Óriszentpéter, Alsórendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szécs, Baksa, Bak, Pölske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pince, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar Monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Magvakból és virághagymákból a legjobbat.
A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorsfákat.
A legszebb fenyőféléket és cserjéket.

Képekkel bőven ellátott leíró katalógusok ingyen. — Postaszállítmányok magvakkal 5 kor. felül bérmentve.

Minden egyes szállítmányhoz „Mühle tanácsadója a kertművelésben” a legjobb kertészeti kézikönyv ingyen mellékeltetik.

Görccs csillapító
szélhajtó

Hódony- csöppök

étvágygerjesztő, emésztést elő-
segítő házi szer.

Egy üveg ára 1 K.

Két üvegnél kevesebb (2 K
50 fillér utánvét mellett) pos-
tán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárában
Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány szük-
ségletét nem fedezi

Küküllömenti Első Szőlőoltvány-telepnel

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron
naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték,
miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. Képes
árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jónak, a jobb
az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő
szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut
ruhaneműek mosására, a Schicht által ujonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydícséret“

védjegy,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

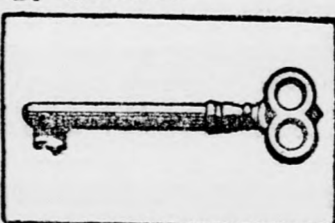
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére
csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja
a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártal-
matlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességét
vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más
mosószernél.

Nélkülözhetetlené válik minden háziasszony és
mosónőnél egy egyszerű kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s emélfogva legolcsóbb szappan.
Minden káros alkatrészeketől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab
szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével
legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai
szárazföldön.

Meghívó.

A Nova és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság VI. évi rendes közgyűlését

Nován 1905. évi február hó 15-én d. e. 10 órakor üzlethelyiségében fogja
megtartani, melyre a t. részvényesek meghívottnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Határozatképeség megállapítása, jegyző és 2 jegyzőkönyv hitelesítő részvényes
megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1904. üzletév eredményéről,
ennek kapesán a zárszámadás bemutatása, a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség fel-
osztása iránt való határozathozatal és a felmentvény megadása.
3. Netáni indítványok.

Az igazgatóság.

Nyereség- és veszteség számla

Tartozik.

1904. december 31-én.

Követel.

K ö l t s é g	K		f		J ö v e d e l e m	K		f		
Leírás üzl. berend.-ből	170	—			Váltó kamat	13666	36			
Személyzet fizetése	2389	36			Kötvény kamat	2859	02			
Betétkamat	6747	30			Jelzálog kamat	1708	98			
Napidíj	296	—			Díj	1862	31			
Visszlesz. váltókamat	187	82			Késedelmi kamat	97	82	20194	49	
Adó és illeték	2360	29								
Lakbér	200	—								
Folyó számla kamat	1511	20								
Vegyes kiadás	598	09	14460	06						
Nyereség				5734	43					
				20194	49				20194	49

Nova, 1905. január 1-én.

Persay Gyula sk., Gróf Batthyány Zsigmond sk., Tornynos Gábor sk., Rosenberg Zsigmond sk.,
pénztárnok. elnök. vezérigazgató. könyvelő.

Jelen veszteség-nyereség számla megvizsgáltatott és helyesnek találtatott.

Nova, 1905. január 16-án.

A felügyelő bizottság:

Szilner József sk., Kayser Vilmos sk., Farkasovszky Endre sk.,
felügy. biz. tag. felügy. biz. elnök. felügy. biz. tag.

M é r l e g - s z á m l a

Tartozik.

1904. december 31-én.

Követel.

V a g y o n	K		f		T e h e r	K		f		
Üzleti berendezés	700	—			Részvénytőke	40000	—			
Kebelez. költség előleg	50	36			Tartalékalap	12697	40			
Óvási költség	7	87			Betét	154946	18			
Függő követelések	609	—			Folyó számla	24000	—			
Pénztár	4313	40			Visszlesz. váltó	8404	—			
Értékpapír	100	—			Átmeneti kam. egy.	2181	62			
Váltó kölesön	176978	—			Fel nem vett osztalék	135	—	242364	20	
Kötvény kölesön	42589	—			Nyereség				5734	43
Jelzálog kölesön	22751	—	248098	63						
				248098	63				248098	63

Nova, 1905. január 1-én.

Az igazgatóság:

Persay Gyula sk., Gróf Batthyány Zsigmond sk., Tornynos Gábor sk., Rosenberg Zsigmond sk.,
pénztárnok. elnök. vezérigazgató. könyvelő.

Bezeredy István sk., Goriesáncz József sk., Danesecs János sk.
Csizmazia Mihály sk., Mayer István sk., Hoffman János sk.
Eppinger Sándor sk., Dr. Székely József sk., Schwarz Rudolf sk.
Eppinger Izsó sk., Szerdahelyi Antal sk., Tóth Sándor sk.
Vizsy Boldizsár sk.

Jelen mérleg számla megvizsgáltatott és helyesnek találtatott.

Nova, 1905. január 16-án.

A felügyelő bizottság:

Szilner József sk., Kayser Vilmos sk., Farkasovszky Endre sk.,
felügy. biz. tag. felügy. biz. elnök. felügy. biz. tag.

MATTONI
BUDAI
KESERŰVIZ
legjobb hajtószer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle
pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásu

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 Korona és 2 Korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldésl raktár:
„NÁDOR“
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körút 17,

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegén: **Kasztler Sándor, Dr Klein Lajos,** Sümegen: **E. Dervarics István,** Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszertáraikban.

MEGHÍVÓ.

A Zalaszentgrót és Vidéke Takarékpénztár
Részvény-Társaság
21-ik évi rendes közgyűlését

1905. évi február hó 19-én, illetve az alaszabályok értelmében f. évi március 5-én délután 2 órakor az intézet helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámadás bemutatása, határozat hozatal a mérleg és tiszta jövedelem iránt.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
5. Indítványok tárgyalása, melyek az igazgatósághoz f. évi február 11-ig beérkeznek.

Zalaszentgrót, 1905. január 29-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A Zalaszentgrót és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság

Vagyon.		mérleg- és vagyon kimutatása.				Teher.					
Főkvi lapszám		K	f	K	f	Főkvi lapszám		K	f	K	f
147	Pénztár			11070	25	1	Részvénytőke			40000	—
162	Váltók			562565	—	66	Tartalékalap			40000	—
161	Jelzálogkölesönök			160229	—	160	Különleges tartalékalap			21320	—
140	Kezességi >			19436	—	69	Nyugdíjalap			6200	—
152	Előleg >			7110	—	154	Betétek	611000	73		
111	Ingatlanok			16844	09	151	Betétek tőkésített kamatai december 31-én	11901	06	622901	79
100	Giro számla az >Oszttrák Magyar Banknál<			503	37	163	Betét-kamat 10% adó			1207	27
132	Butorok			400	—	127	Fel nem vett osztalék			177	—
123	Hátralékos kamatok			4429	—	135	Viszleszámított váltók			29296	—
						118	Átmeneti kamatok			6850	82
							Egyenleg mint tiszta jöved.			14633	83
				782586	71					782586	71

Zalaszentgrót, 1904. december hó 31-én.

Brenner Ernő
pénztárnok.

Botfy Péter
igazgató.

Weisz Lajos
könyvelő.

Jelen mérleg-, vagyon- és jövedelmi kimutatást tüzetesen megvizsgáltuk, a fő- és mellék könyvekkel összehasonlítottuk és azokat minden tételben helyesnek találtuk.

Zalaszentgrót, 1905. január hó 29-én.

Scholcz Károly
felügy. biz. tag.

Bichler Dénes
felügy. biz. tag.

Neuman Mór
felügy. biz. tag.

Misner Dávid
számv. biz. tag.

Steiner Dávid
számv. biz. tag.

Egy kis
fáradtság mellett
mindenki kereshet
6—50 koronát
egy nagyon egyszerű, becsületos
meliékfoglalkozással.
Reflektálók küldjék címüket
1164. szám alatt an die
Annoncen-Abteilung
K O M E T, Mannheim.

BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ

SOSBOR/SZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
E KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

Meghívó.

A zalamegyei központi takarékpénztár-részvénytársaság évi rendes közgyűlését

folyó évi február hó 15-én délután 2 órakor Zalaegerszegen, saját házában az emeleten levő tanácstermében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja az

IGAZGATÓSÁG.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági- és felügyelő-bizottsági jelentés.
 2. A zárszámadás megvizsgálás a mérlegnek megállapítás céljából előterjesztése s a tiszta jövedelem felosztása iránti határozat.
 3. Az igazgatóság- és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
 4. Az igazgatósági tag és az intézeti ügyész megválasztása.
 5. Az alapszabályok 29. § a értelmében netán bejelentett indítványok.
- Zalaegerszeg, 1905. évi február hó 11-én.

Jegyzet: Az alapszabályok 7., 8. és 9. §§ ai értelmében tanácskozási és szavazási jogát minden nagykorú és fedetlen jellemű részvényes — ha férfi, csupán személyesen, ha pedig nő, akkor csak az általa teljes hittel érdemlő alakban kiállított meghatalmazással ellátott más, szavazatképes férfi-részvényes által gyakorolhatja, de csak oly részvénye alapján, mely a közgyűlést legalább két hónappal megelőzőleg a részvénykönyvbe nevére átírva és szelvényeivel együtt legkésőbb az 1905. évi február 15-én délután 5 óráig a társaság pénztárába letéve lett; azonban részvényei alapján több szavazatot, mint összesen tízet, egy részvényes sem személyesen, sem esetleg más részvényesnek adott meghatalmazás útján nem gyakorolhat, bármennyi legyen is részvényeinek száma. Meghatalmazottképpen több szavazatot, mint összesen tízet, senki nem gyakorolhat, habár többen legyenek is meghatalmazói. A meghatalmazványok legkésőbb a közgyűlés megnyitásáig benyújtandók.

A Zalamegyei Központi Takarékpénztár Részvénytársaság 1904. évi mérlegszámlája.

Tartozik.

Követel.

Főkvi lapsz.	V a g y o n	K	f	K	f	Főkvi lapsz.	T e h e r	K	f	K	f
104	Pénztár számlának pénztárkészlet			61326	16	92	Részvénytőke számlától telj. befizetett részv.-tőke			160000	—
120	Váltószámlának tárcaváltók			1039419	57	77	Tartalék alap számlától 1904. évi kamata	95217	99	99978	89
105	Jelzálogkölesön számlának jelzálog kötelezők			740174	71	126	Külön tartalap. számlától 1904. évi kamata	1380	54	1449	57
109	Előlegkölesön számlának előleg kötelezők			11335	43	112	Betétszámlától betét állomány ennek tőz. kam. 1904. dec. 31.	1440212	08	1468077	64
85	Folyó számlának adósok folyó számlában bankoknál giro számlán					128	Visszleszámított váltó sz.-tól visszl. váltók állománya			156845	—
45	Felszerelési számlának leírás	2475	92	1932	17	59	Átmeneti kamat sz.-tól átmeneti kamatok egyenl.			12572	75
68	Kossuth Lajos-utcai intézeti ház számlának leírás	82905	78	82076	72	96	Betétkamat 10% adó sz.-tól be nem fizetett adó			2837	87
111	Ingyatlan számlának ingatlanok értéke	829	06			85	Folyószámlák számlától hitelezők folyószámlában			17606	80
103	Érepénz számlának 1 db 10 frcos arany					114	Kossuth L. u. int. házbérjöv. sz.-tól az 1905. évet illető házbér			191	68
98	Bekeblézési ill. számlának hátralékos illeték					117	Nyeremény- és veszt. sz.-tól egyenleg mint nyeremény			36390	94
98	Hátr. kamat számlának hátr. kamatok a mult évről			7888	53						
				1955951	14					1955951	14

Zalaegerszegen, 1904. évi december hó 31. napján.

Pataki Gusztáv sk.,
főkönyvvezető.

Rozenkrancz János sk.,
könyvvezető.

Dr. Hány István sk.,
elnök.

Krosetz Gyula sk.,
vezérigazgató.

Duzár István sk.,
pénztárnok.

A mérlegszámla adatai a leltári állományok értékével és a főkönyv számláinak zárlati adataival megegyeznek.

Kelt Zalaegerszegen, 1905. évi január hó 24-én.

Lányi Kálmán sk.,
felügy. biz. tag.

Csutor János sk.,
felügy. biz. tag.

Udvardy Vince sk.,
felügy. biz. tag.

Balassa Benő sk.,
felügy. biz. tag.

Deutsch Ferenc sk.,
számv. biz. tag.

Várhidy Lajos sk.,
számv. biz. tag.